

Perintäpalvelun kilpailuttaminen julkisen hankintalain mukaisesti

Petra Paasikivi

2020 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Perintäpalvelun kilpailuttaminen julkisen hankintalain mukaisesti

Petra Paasikivi
Oikeudellinen osaaminen
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kesäkuu, 2020

Petra Paasikivi

Perintäpalvelun kilpailuttaminen julkisen hankintalain mukaisesti

Vuosi 2020 Sivumäärä 69

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa perintäpalveluiden kilpailutus Senaatti-kiinteistölle julkisena hankintana. Senaatti-kiinteistöt ovat julkinen toimija, joten opinnäytetyö selvittää kuinka kansallinen hankinta suoritetaan kilpailutuksen keinoin julkista hankintalakia noudattaen. Opinnäytetyön toiminnallisena tavoitteena oli kartoittaa toimeksiantajan tarve kyseisen hankinnan palvelutarjoamasta sekä luoda kilpailutusta varten tarvittavat asiakirjat.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa keskityttiin lakiin julkisista hankinnoista sekä sen yhteydessä sopimusoikeuteen. Laki julkisista hankinnoista on toimintaa ohjaava laki silloin, silloin kun julkisoikeudellinen toimija on toteuttamassa hankintaa niin sanotusti tavallisena palveluhankintana. Laista on erityisesti nostettu esille hankintailmoitukseen, tarjouspyyntöön ja sen liiteasiakirjoihin sekä hankintamenettelyihin liittyvät säädökset. Opinnäytetyössä tutustutaan myös siihen, kuinka palvelumuotoilun keinoin määritellään hankinnan sisältöä.

Tutkimusmenetelmänä tässä opinnäytetyössä käytettiin lainopillista tutkimusmenetelmää. Tässä menetelmässä tutkittavaa ongelmaa lähestytään oikeussäädösten kautta. Tutkimuksen lähteinä ovat olleet voimassa oleva lainsäädäntö, ajantasainen oikeuskirjallisuus sekä julkisia hankintoja koskevia oikeustapauksia.

Opinnäytetyön tuotoksena syntyi Senaatti-kiinteistön perintäpalveluiden tarvekokonaisuuden määrittely sekä kilpailutusta varten tarvittavat asiakirjat. Kilpailutus suoritettiin huhtikuussa 2020, jonka lopputuotoksena syntyi uusi sopimus perintäpalveluiden tuottamisesta.

Asiasanat: Julkinen hankinta, hankintalaki, kilpailuttaminen, palvelumuotoilu

Petra Paasikivi

Putting up for tender debt collection services in accordance with Finnish public procurement legislation

Year	2020	Pages	69
------	------	-------	----

The objective of this thesis was to produce a competition for debt collection services for Senate Properties as a matter of public procurement. Senate Properties is a public instance, therefore this thesis will explore how a national procurement of services may be done in open competition while observing the public procurement legislation. The functional goal of the work was to “map out” the client's needs within the spectrum of services in the industry, and to create the documents required for the bidding.

The theory part of the thesis focused on public procurement legislation and the related contract laws. The law for public procurement is the guiding law whenever a public instance makes a procurement which is what is called a normal service procurement. In the paper, I examine particularly the regulations concerning the; contract notice, the invitation to bid, the related documents and the procurement procedure itself. This thesis also explores how service design can be utilised in defining the contents of a procurement.

The research method used in this thesis was legal research, approaching the object of study primarily through legislation. The sources used were; the relevant legislation, current court literature and actual court cases concerning public procurement. The thesis resulted in a definition of the need for debt collection services for Senate Properties as well as the documents required for the tendering. The procurement was put up for tender in April 2020, the result of which was a new contract for the provision of debt collection services.

Keywords: public procurement, public procurement legislation, tendering, service design

Sisällys

1	Johdanto	7
1.1	Opinnäytetyön tavoite	7
1.2	Aiheen rajaus	7
1.3	Tutkimusongelma ja tutkimusmenetelmä	8
1.4	Toimeksiantaja	9
2	Palvelumuotoilu	10
2.1	Palvelumuotoilun prosessi	11
2.2	Työpaja ja sen tulokset	13
3	Suomen oikeusjärjestys	14
4	Julkinen hankinta.....	17
4.1	Julkisten hankintojen sääntely	18
4.2	Hankintalain yleiset säädökset	19
4.3	Julkisten hankintojen periaatteet	19
4.4	Lain soveltamisala	21
4.4.1	Hankintasopimus	21
4.4.2	Lain soveltamisalapoikkeukset.....	22
4.4.3	Hankintayksiköt	24
4.4.4	Kynnysarvot	25
4.5	Hankintamenettelyt	28
4.5.1	Avoin menettely.....	28
4.5.2	Rajoitettu menettely.....	29
4.5.3	Neuvottelumenettely.....	29
4.5.4	Kilpailullinen neuvottelumenettely.....	29
4.5.5	Innovaatiokumppanuus.....	30
4.5.6	Suorahankintamenettely.....	30
4.5.7	Puitejärjestely.....	30
4.5.8	Suunnittelukilpailu.....	31
4.5.9	Sähköinen huutokauppa	31
4.5.10	Dynaaminen hankintajärjestelmä	32
4.5.11	Sähköiset luettelot.....	32
4.6	Kansallisen palveluhankinnan valmistelu ja siihen liittyvät asiakirjat.	32
4.6.1	Markkinakartoitus	33
4.6.2	Hankintamenettelyn valinta.....	34
4.6.3	Hankintojen ilmoittaminen.....	34
4.6.4	Tarjouspyyntö ja sen liiteasiakirjat.....	36
4.6.5	Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta	39

4.6.6	Määräajat.....	39
4.6.7	Tarjousten ja hankinta-asiakirjojen julkisuus	40
4.7	Tarjousten avaaminen ja hankintapäätöksen teko.....	40
4.8	Julkisten hankintojen valvonta ja valitukset.....	41
5	Tulokset ja johtopäätökset	42
	Lähteet	44
	Kuviot	46
	Taulukot	46
	Liitteet.....	47

1 Johdanto

Julkisia hankintoja tehdään Suomessa päivittäin. Julkisella hankinnalla tarkoitetaan tavaroiden tai palveluiden ostamista tai rakennushankkeiden teettämistä julkisilla varoilla. Tänään toukokuun 12. päivä vuonna 2020 on Hilman tilastojen mukaan julkaistu 68 uutta hankintailmoitusta. Avoimia, käynnissä olevia hankintoja on 1108 kpl ja niiden yhteenlaskettu ennakoitu arvo on 4.6mrd€. Julkiset hankinnat eivät siis ole mikään pieni juttu ja jollei niiden kanssa koskaan pääse tekemisiin hankkijaosapuolena, niin kenties sellainen voi tulla vastaan tarjoajaosapuolena. Opinnäytetyö on tehty hankinnan toteuttajan näkökulmasta, mutta se varmasti palvelee myös tarjoajaosapuolta.

1.1 Opinnäytetyön tavoite

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää lainsäädännön kautta, miten julkisia hankintoja säädellään, miten hankintaprosessi etenee ja kuinka julkinen hankinta lopulta suoritetaan.

Opinnäytetyön toiminnallisena ja lopullisena tavoitteena on palvelumuotoilua hyödyntäen kilpailutuksen keinoin toteuttaa hankinta Senaatti-kiinteistöjen perintäpalveluiden tuottajasta. Tähän sisältyy toimeksiantajan palvelutarpeen ja markkinoiden palvelutarjoaman kartoittaminen sekä kilpailutuksessa tarvittavien asiakirjojen laatiminen ja hankintailmoituksen julkaisu.

1.2 Aiheen rajaus

Opinnäytetyön toimeksiantaja on julkinen toimija, joten Lain julkisista hankinnoista ja käyttöehtosopimuksista (1397/2016) tuntemus (myöhemmin hankintalaki tai julkinen hankintalaki) ja sen noudattaminen on opinnäytetyön toiminnallisen osuuden keskeisin asia. Julkinen hankintalaki on todella laaja kokonaisuus, joten tämä opinnäytetyön teoreettinen viitekehys on rajattu käsittämään hankintalain kansallisia palveluhankintoja koskevan lainsäädännön niin, että työ alkaa siitä, kun päätös hankinnasta on jo tehty ja päättyy siihen, kun kilpailutus on päättynyt ja on aika valita tarjoaja, jonka kanssa hankintasopimusta lähdetään tekemään. Opinnäytetyön aiheeseen liittyy myös vahvasti insolvenssioikeuteen kuuluvat perintää käsittelevät lait sekä sopimusoikeus, mutta nämä ovat sopimusoikeuden periaatteita lukuun ottamatta päätetty rajata aiheen ulkopuolelle, työn keskittyessä julkiseen hankintalakiin.

Opinnäytetyön alussa tutustutaan kuitenkin ensin lyhyesti palvelumuotoiluun ja sen prosessiin, sillä toimeksiantaja halusi selvittää, voisiko Senaatti-kiinteistöjen käyttämien, läheisesti perintäpalveluun liittyviä muita palveluja yhdistää saman sopimuksen alle perintäpalveluiden kanssa. Tämän selvittämiseen organisaatio käytti palvelumuotoilun keinoja.

1.3 Tutkimusongelma ja tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyön onnistumisen kannalta on tärkeää määritellä tutkimusongelma. Tutkimusongelman tehtävänä on ohjata koko tutkimusprosessia ja se on asetettava niin, että se on myös ratkaistavissa. ¹ Tutkimusongelma tulee pilkkoa tutkimuskysymyksiin, joihin vastaamalla myös tutkimusongelma lopulta ratkeaa. ²

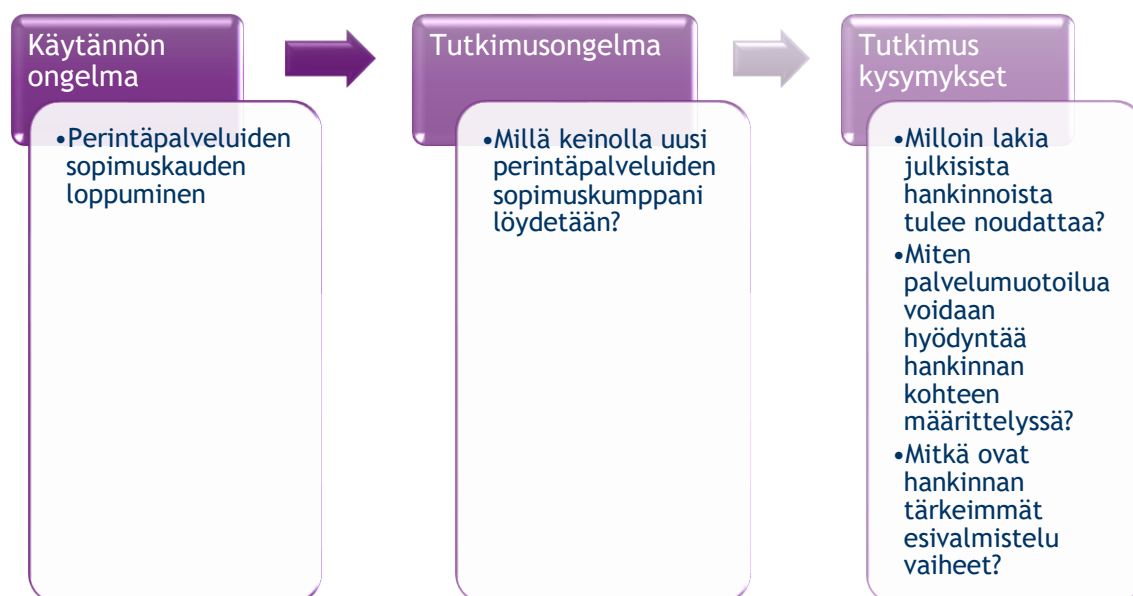
Perintäpalveluille on Senaatti-kiinteistöllä tarvetta pääsääntöisesti tilanteissa, joissa yksityinen vuokralainen on jättänyt vuokran maksamatta. Kokonaisvolyymi on pientä, eikä hankinnan arvo tule ylittämään kansallista kynnyсарvoa. Tästä huolimatta Senaatti-kiinteistöt on aikaisemmin, sekä myös nyt halunnut toteuttaa hankinnan julkisen hankintalain mukaisesti. Edellisestä perintäpalveluiden kilpailutuksesta on pian kulunut neljä vuotta, joten uuden kilpailutuksen aika oli käsillä.

Tämän opinnäytetyön käytännön ongelmana on perintäpalveluiden sopimuskauden loppuminen. Tutkimusongelmaksi muutettuna se kuuluu: millä keinolla uusi ja nykytarvetta vastaava perintäpalveluiden sopimuskumppani löydetään. Tutkimuskysymykset, joiden avulla ongelmaa lähdetään ratkaisemaan ovat:

- Milloin lakia julkisista hankinnoista tulee noudattaa ja mitkä ovat ne vähimmäiskriteerit, jotka julkisen toimijan tulee täyttää hankintaa suoritettaessa?
- Mitkä hankinnan esivalmistelun vaiheet ovat tärkeimmät hankinnan onnistumisen kannalta, jotta hankinnan toteuttaminen ei viivästy?
- Miten palvelumuotoilua voidaan hyödyntää hankinnan kohteen määrittelyssä, niin että voidaan varmistua hankinnan vastaavan toimeksiantajan tarpeita?

¹ Kananen 2015, 41-42.

² Kananen 2015, 55.

Kuvio 1: Käytännön ongelmasta, tutkimusongelman kautta tutkimuskysymyksiksi. ³

Tutkimusmenetelmänä tässä opinnäytetyössä käytetään lainopillista tutkimusmenetelmää, eli oikeusdogmatiikka, joka rakentuu voimassa olevien oikeuslähteiden varaan. Lainopin keskeisimpänä tutkimusongelmana on selvittää, mikä on voimassa olevan oikeuden sisältö kulloinkin kyseessä olevassa oikeusongelmassa. ⁴ Tässä tapauksessa sen kautta otetaan siis selvää minkälaisia edellytyksiä ja toimintatapoja lainsäädäntö edellyttää, silloin kun julkinen toimija tekee palveluhankinnan. Itse kilpailutusprosessiin lähdetään palvelumuotoilun keinoin ensin selvittämään, onko opinnäytetyön tilaajan tarve pelkkä perintäpalveluiden hankkiminen vai olisi siko tarvetta integroida hankintaan myös muita perintäpalvelua tuottavien toimijoiden palveluita. Tutkimuksen lähteinä on käytetty voimassa olevaa lainsäädäntöä, ajantasaista oikeuskirjallisuutta sekä julkisia hankintoja koskevia oikeustapauksia.

1.4 Toimeksiantaja

Opinnäytetyön tilaajana toimii Senaatti-kiinteistöt, joka on valtion liikelaitos ja se toimii valtiohallinnon työympäristökumppanina. Senaatti-kiinteistöt tituleeraavat itseään uusien työnteon tapojen ja työympäristöjen suunnannäyttäjinä. ”Ratkaisumme auttavat asiakkaitamme tehostamaan ja modernisoimaan päivittäistä työtä sekä säästämään toimitilakustannuksissa”

³ Kananen 2015, 55.

⁴ Husa, Mutanen & Pohjolainen 2008, 20.

Senaatti-kiinteistöjen tehtävänä on myös huolehtia valtion kiinteistövarallisuudesta sekä sen tehokkaasta käytöstä. Senaatti-kiinteistöt vastaa lisäksi valtion käytöstä poistuneiden kiinteistöjen myynnistä ja kehittämisestä. Senaatti-kiinteistöjen toiminnasta säädetään laissa valtion liikelaitoksista (2010/1062)⁵

2 Palvelumuotoilu

Palvelumuotoilu on lähestymistapa, joka on hyvin nopeasti noussut suosituksi yritysten ja julkisen sektorin kehittämistyössä. Tämän toimintamallin suosion taustalla ovat erityisesti organisaatioiden siirtyminen yhä enemmän asiakaslähtöiseen ajatteluun. Lisäksi palvelumuotoilun menetelmiä voidaan hyödyntää organisaation sisällä, kun selvitetään sen sisäisten palveluiden käyttöä ja kehittämistä. Palvelumuotoilu tarjoaa selkeän prosessin sekä helppokäyttöisiä menetelmiä ja työkaluja, joiden avulla voidaan konkretisoida ja testata aineettomia palvelukonsepteja. Muotoilu on perinteisesti yhdistetty konkreettisten esineiden ja tuotteiden muotoilemiseen, jossa tavoitteena on saada tuotteesta tai esineestä kauniimpi, kestävämpi, erottuvampi tai helpommin käytettäviä. Samalla tavalla palvelumuotoilu, vaikka kyseessä onkin aineettoman asian muotoileminen, tähtää palvelukokemuksen optimointiin. Sen avulla tavoitellaan esimerkiksi parempaa toimivuutta, taloudellisuutta, kestävyyttä, ekologisuutta ja esteettisyyttä, aivan kuten esineidenkin muotoilussa.⁶

Palvelumuotoilu tarkoittaa siis muotoilun prosessien ja menetelmien soveltamista palvelun kehittämiseen. Sen tavoitteena on luoda käyttäjälle helppokäyttöisiä ja hyödyllisiä palvelukokemuksia ja samalla palveluntuottajaorganisaation näkökulmasta tehokkaita ja kannattavia palvelukonsepteja. Yksi palvelumuotoilun keskeisimmistä ominaispiirteistä on käyttäjäkeskeisyys. Kaikki kehittäminen perustuu palvelun käyttäjien toiminnan, tarpeiden, toiveiden ja muiden palvelun taustalla olevien tekijöiden ymmärtämiseen. Ymmärtämisen hankkimiseen on käytössä useita keinoja. Se voi tapahtua esimerkiksi haastattelemalla ihmisiä, tarkkailemalla heidän toimintaansa tai erilaisia yhteiskehittämismenetelmiä hyödyntämällä. Eri osapuolten osallistaminen kehittämistyöhön onkin hyvin merkittävä toimintamalli palvelumuotoilussa.⁷

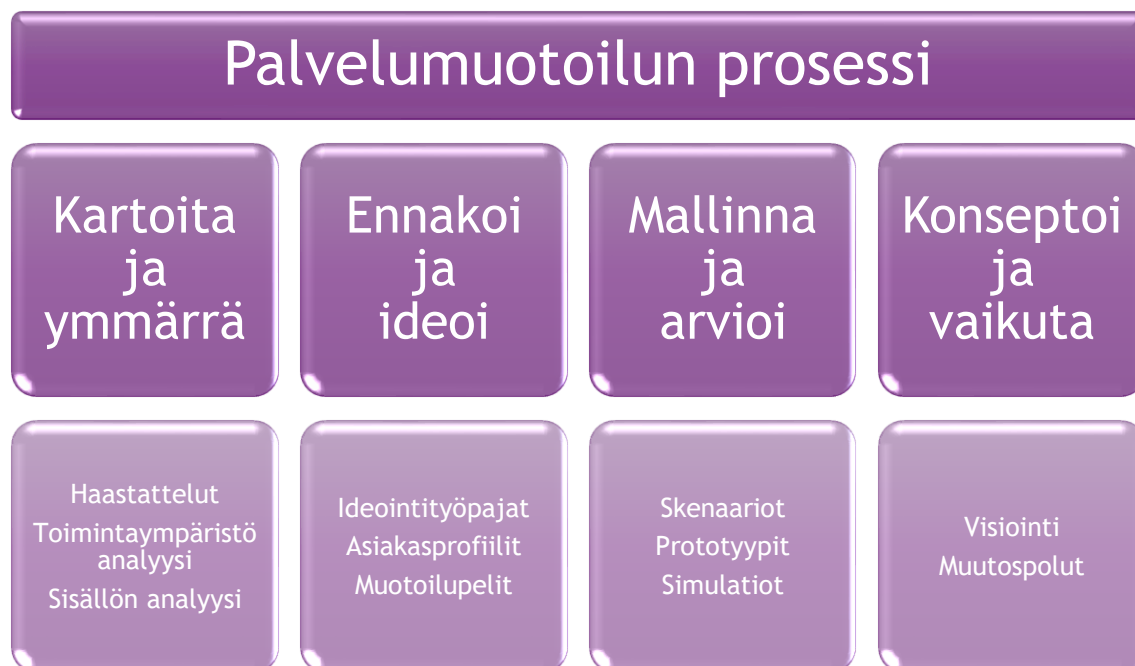
⁵ Senaatti pähkinänkuoressa 2020.

⁶ Ojasalo ym. 2014, 71; Tuulaniemi 2011.

⁷ Ojasalo ym. 2014, 71-72; Tuulaniemi 2011.

2.1 Palvelumuotoilun prosessi

Palvelumuotoiluun on kehitetty useita erilaisia prosessimalleja. Kaikissa niissä on yhteistä laaja tiedonhankinta, yhteisöllinen ideointi sekä erilaisten mallien luominen ja niiden nopea testaus, analysointi sekä oppimisen pohjalta tehty uusi määrittely. Suoraviivaisesta ongelmanratkaisuprosessista palvelumuotoilu poikkeaa siten, että sen vaiheet toistuvat yleensä nopea-tempoisesti useampaan kertaan. Toinen ero tavanomaisiin palvelun suunnitteluprosesseihin on se, että ideointivaihe on siirretty prosessin ensimmäisestä vaiheesta vasta asiakasymmärryksen hankinnan jälkeiseen vaiheeseen. Palvelun kehittäminen on aina luonteeltaan uuden luomista ja näin ollen siis joka kerta ainutkertaista. Ei ole siis mahdollista määritellä ja kuvata palvelumuotoilun prosessia vain yhden sabluunan mukaisesti. Prosessi on joka kerta omanlaisensa, eikä varmastikaan ole edes mahdollista kuvata prosessia, joka sopisi yksi yhteen kaikenlaisten palveluiden kehittämiseen, jokaisessa tilanteessa. Palvelumuotoilun pääperiaatteet ovat kuitenkin samanlaiset, toteutuksia taas voi olla lukuisia ⁸

Kuvio 2: Palvelumuotoilun prosessi ja menetelmä esimerkkejä. ⁹

⁸ Tuulaniemi 2011.

⁹ Ojasalo ym. 2014, 75.

Palvelumuotoiluprosessin alussa korostuu aina perinpohjainen asiakas- ja toimintaympäristöymmärryksen hankkiminen. Tämä on vaihe, joka ottaa yleensä eniten aikaa ja siihen kannattaakin perehtyä huolella, sillä koko palvelumuotoilun kehitysprosessi perustuu asiakkaiden tilanteiden, tarpeiden ja käyttäytymisen ja arvojen yms. ymmärtämiseen. Yllä kuvatussa prosessikaaviossa ensimmäisen vaiheen nimi onkin ”Kartoita ja ymmärrä”. Tässä vaiheessa kerätään laajasti faktatietoa ja näkemyksiä mahdollisista tulevaisuuden kehityssuunnitelmista, pyritään ymmärtämään ihmisten käyttäytymistä, arvoja ja piileviäkin tarpeita.¹⁰

”Kartoita ja ymmärrä” vaiheessa käytetään menetelmiä, joissa pyritään asiakkaiden ja palveluiden käyttötilanteiden syvälliseen ymmärtämiseen. Näitä ovat esimerkiksi haastattelut ja havainnoinnit. Haastattelutkin usein tehdään aidossa palveluympäristössä, jotta saadaan todellisempi ja syvällisempi kokonaiskuva asiakkaan ajatuksista. Shadowing eli varjostus on keino, jolla voidaan havainnoida asiakkaan ja työntekijän käyttäytymistä aidossa palvelutilanteissa. Sen avulla pystytään saamaan arvokasta tietoa mahdollisista ongelmatilanteista.¹¹

Prosessin ensimmäisen vaiheen jälkeen palvelumuotoilussa tyypillisesti korostuu luovuus ja yhteisöllisyys. Prosessikaaviossa tämä on nimetty vaiheeksi ”Ennakoi ja ideoi”. Tässä vaiheessa hankitun tiedon ja ymmärryksen pohjalta ideoidaan mahdollisimman avoimesti uusia ratkaisuja. Menetelmänä käytetään yleensä erilaisia ideointityöpajoja, joihin joissain tapauksissa saatetaan kutsua osalliseksi myös sidosryhmiä kuten asiakkaita tai kohdeorganisaation työntekijöitä. Työpajoissa pohditaan nykyhetkeä ja vaihtoehtoisia tulevaisuuden palvelukokonaisuuksia ”mitä jos”- kysymysten avulla. Myös erilaisten muotoilupelien avulla pyritään ruokkimaan ihmisten luovaa ideointia.¹²

Ideointivaiheen jälkeen palvelumuotoilussa tyypillisesti siirrytään nopeasti mallinnukseen ja testaukseen. Tämä vaihe on saanut prosessikuvauksessa nimekseen ”Mallinna ja arvioi”. Tässä vaiheessa palvelua konkretisoidaan visualisoimalla sitä erilaisin keinoin, mahdollisesti rakentamalla palvelusta prototyyppejä tai luomalla kokeellisia tilanteita eli simulaatioita. Kun kyseessä on aineeton palvelu, on sitä hankalampi konkretisoida fyysiseksi malliksi. Tällöin eri osapuolten, esimerkiksi asiakkaiden mukanaolo testauksessa mahdollistaa palvelun testaamisen. Tällä keinoin saadaan nopeastikin selville se, ollaanko kehittämässä toimivaa ja haluttua palvelua vai ei ja tarvittaessa voidaan nopeastikin suunnata kehitystyötä uudelleen ilman, että käytetään turhaa aikaa ja resursseja liian tarkkaan suunnitteluun turhan varhain.

¹⁰ Ojasalo ym. 2014, 74.

¹¹ Ojasalo ym. 2014, 76.

¹² Ojasalo ym. 2014, 75.

Palvelumuotoilu päättyy palvelun lopulliseen konseptointiin ja käytäntöön saattamiseen. Prosessissa tätä kutsutaan nimellä ”Konseptoi ja vaikuta”¹³

2.2 Työpaja ja sen tulokset

21.1.2020 järjestimme työpajan toimeksiantajan tiloissa Helsingissä. Työpajaan osallistui Senaatti-kiinteistöiltä hankintapäällikkö sekä lakiasioiden asiantuntija, jotka edustivat tilaajaorganisaatiosta niitä käyttäjäryhmiä, jotka työssään hyödyntävät perintäpalveluita tai niihin läheisesti kuuluvia palveluita. Työpajan tarkoituksena oli selvittää, voisiko Senaatti-kiinteistöjen käyttämien, läheisesti perintäpalveluun liittyviä muita palveluita yhdistää saman sopimuksen alle perintäpalveluiden kanssa. Tällaisia muita, läheisesti perintäpalveluun liittyviä palveluita ovat luottotietoraportit, maksuviiveseuranta, laskujen maksumuistutuspalvelu, sekä yritysten alfarating-raportointi, eli yritysten luottoluokitustiedot.

Työpajaa varten oli ennakolta haastateltu niitä Senaatti-kiinteistön organisaatioon kuuluvia henkilöitä, joiden tiedettiin käyttävän työssään edellä mainittujen, läheisesti perintäpalveluun liittyviä palveluita. Nämä haastattelut toteutettiin organisaation omasta toimesta, enkä näin ollen ole ollut osallisena vielä tässä vaiheessa prosessia. Haastatteluissa selvisi, että näitä läheisesti perintäpalveluun liittyviä palveluita käyttää Senaatti-kiinteistöjen hankintapäälliköt, myyntireskontran henkilöt, juristipalveluiden asiantuntijat sekä controller-toiminto, yhteensä noin 10 henkilöä. Haastatteluissa kävi ilmi, että edellä mainittuja palveluita tuottaa Senaatti-kiinteistöille kaksi eri toimijaa. Syy tähän on ollut lähinnä käyttäjien tottumus.

Työpajapäivänä oli tehtävänäni tehdä markkinakartoitus, josta kerron enemmän kappaleessa 4.6.1. Tämän tekeminen liittyi läheisesti työpajaan siten, että markkinakartoituksen avulla selvitetiin, millaisia muita palveluita perintäpalveluita tuottavilla toimijoilla on ja ovatko ne niin kattavat, jotta ne voitaisiin yhdistää tulevaan kilpailutukseen.

Työpajan tulokset olivat seuraavat: Todettiin, ettei perintäpalveluiden kilpailutukseen ole tarvetta liittää siihen läheisesti liittyviä toimintoja, sillä ne toimivat erinomaisesti nykyisten palveluntuottajien kautta. Haastattelututkimuksen tulosten perusteella tilaajaorganisaatiossa päädyttiin nykyisten palveluiden käytön yhtenäistämiseen, joten organisaatiossa päätettiin luopua yhdestä palveluntuottajasta ja siirtyä käyttämään vain toista. Työpajassa myös kartoitettiin Senaatti-kiinteistöjen tytäryhteisöjen tarve perintäpalvelulle sekä siihen läheisesti

¹³ Ojasalo ym. 2014, 75

liittyville palveluille ja tässä yhteydessä päätettiin yhdistää tytäryhteisöjen vastaavien palveluiden hankinta tähän kilpailutukseen. Näin valittu perintäpalveluiden tuottaja on jatkossa myös tytäryhteisöjen käytettävissä.

Palvelumuotoilun avulla onnistuttiin varmistamaan hankinnan tarpeen laajuus, yhtenäistämään organisaation sisäisiä prosesseja sekä varmistuttiin siitä, että palvelut vastaavat nykyistä tarvetta.

3 Suomen oikeusjärjestys

Oikeusjärjestyksellä tarkoitetaan tietyn valtion kulloinkin voimassa olevien oikeusnormien muodostamaa kokonaisuutta. Oikeusjärjestys on siis valtio- ja aikasidonnainen. Valtiosidonnaisuudella tarkoitetaan sitä, että jokaisella valtiolla on oma yksilöllinen oikeusjärjestys, eikä se koskaan ole täysin samanlainen jonkun toisen valtion oikeusjärjestyksen kanssa. Aikasidonnaisuudella taas tarkoitetaan sitä, että jokaisen valtion oikeusjärjestys elää jatkuvasti. Se ei ole sama nyt verrattuna viime kuukauteen, sillä oikeusjärjestyksen sisältöä säädetään jatkuvasti.¹⁴

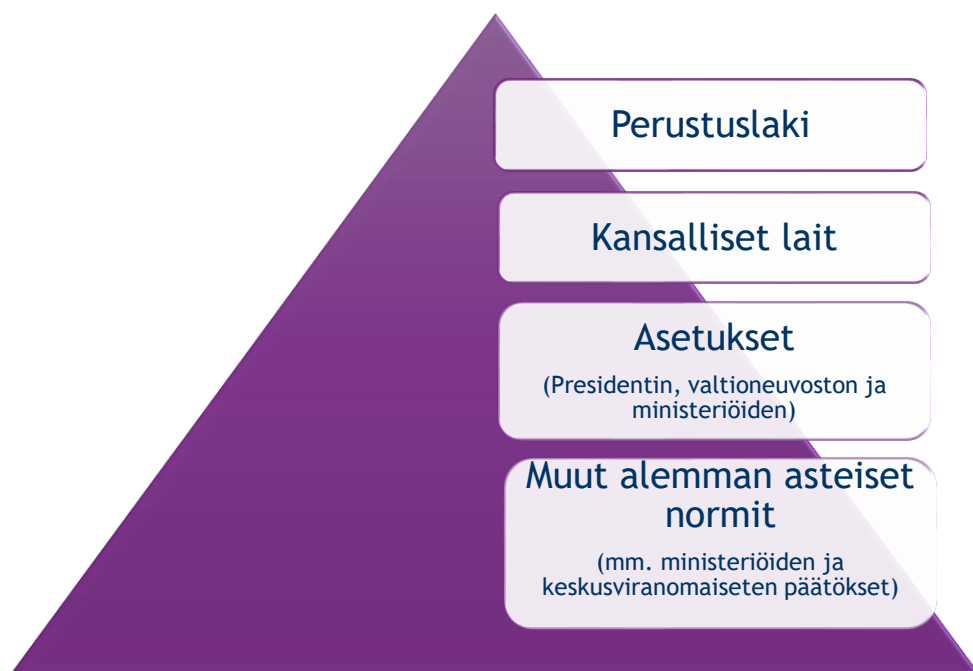
Oikeussäännöillä kuvataan lähtökohtaisesti yhteiskunnassa kulloinkin hyväksyttäviä arvoja. Niillä ilmaistaan mitä henkilö saa tehdä, mitä ei saa tehdä ja mitä hänen pitää tehdä. Jotta lainsäätäjän lakitekstiin ilmaisevat tavoitteet toteutuisivat, vaatii sen kaikkien yhteiskunnan toimijoiden kuten viranomaisten, tuomioistuimien, yhteisöjen ja yksittäisten henkilöiden sitoutumista lakien noudattamiseen.¹⁵

Oikeussäännösten keskinäistä etusijajärjestystä kuvataan normihierarkialla. Suomen oikeussäännöksissä on tilanteita, joissa samasta asiasta on säädetty useammassa eri normissa. Mikäli normit ovat keskenään ristiriidassa tulee ratkaistavaksi se, kumpaa tai mitä normia sovelletaan. Normihierarkian mukaan alemman tason säädös ei voi olla ristiriidassa ylemmän tason säädöksen kanssa. Tämän takia tulee sovellettavaksi aina normihierarkiassa korkeammalla tasolla oleva säädös. Suomen kansallisten normien hierarkia on esitetty alla olevassa kuviossa.¹⁶

¹⁴ Husa & Pohjolainen 2014, 19-20.

¹⁵ Karttunen, Laasanen, Sippel, Uitto & Valtonen 2017, 35.

¹⁶ Karttunen ym. 2017, 37.

Kuvio 3: Suomen kansallisten normien välinen hierarkia ¹⁷

Oikeusjärjestyksen perusjakona toimii jako yksityisoikeuteen ja julkisoikeuteen. Näiden ero on se, että yksityisoikeus käsittelee useimmiten kahden tai useamman yksityisen oikeussubjektin välisiä suhteita ja julkisoikeudessa kyse on valtiovallan ja yksityisen oikeussubjektin välisestä suhteesta. Mietittäessä sitä, kumpaan oikeudenalaan jokin oikeus kuuluu voi periaatteena pitää sitä, että jos oikeussuhteeseen ei liity minkäänlaista julkisen vallan käyttöä, on kyse yksityisoikeudesta, vaikka toinen osapuoli olisikin julkisyhteisö. ¹⁸

Alla olevassa taulukossa on kuvattu oikeudenalojen jaottelu. Kursivoidut oikeudet liittyvät aina sen yläpuolella olevaan tummennettuun oikeuteen, esimerkiksi lapsioikeus ja avioliitto-oikeus on osa perheoikeuden kokonaisuutta.

¹⁷ Karttunen ym. 2017, 37.

¹⁸ Husa & Pohjolainen 2014, 29-31.

Yksityisoikeus

- Varallisuus oikeus
- Velvoiteoikeus
- Sopimusoikeus
- Vahingonkorvausoikeus
- Esineoikeus
- Kauppaoikeus
- Henkilöoikeus
- Perheoikeus
- Lapsioikeus
- Avioliitto-oikeus
- Jäämistöoikeus
- Työoikeus
- Ympäristöoikeus
- Eurooppaoikeus

Julkisoikeus

- Valtionsäätöoikeus
- Hallinto-oikeus
- Kansainvälinen oikeus
- Vero-oikeus
- Rikosoikeus
- Prosessioikeus

Kuvio 4: Oikeudenalajaottelu. ¹⁹

Julkisen hankinnan tavoitteena on saada aikaan sopimus. Sopimusoikeus kuuluu oikeusjärjestyksessämme yksityisoikeuden alaan. Suomessa ei ole vain yhtä sopimuksia säätelevää lakia, joka sisältäisi kaiken sopimuksia koskevan säätelyn, vaan niitä säädellään monissa laeissa.

¹⁹ Johdatus oikeustieteeseen.

Tämän lisäksi myös oikeuskäytännön perusteella on vakiintunut erilaisia oikeusperiaatteita, jotka ovat myös merkittäviä oikeuslähteitä sopimuksen arvioinnissa.²⁰

Keskeinen sopimuksia koskeva laki Suomessa on Laki varallisuus oikeudellisista oikeustoimista (228/1929) (Myöhemmin OikTL). Se säätelee varallisuus oikeudellisista oikeustoimista, joihin kuuluu myös varallisuus oikeudelliset sopimukset. OikTL:ssa säädetään sopimusten tekemisestä, valtuutuksesta, oikeustoimen sovittelusta ja pätemättömyydestä. Se ei kuitenkaan laina ole tyhjentävä vaan usein on myös turvauduttava muihin säännöksiin ja niiden puuttuessa myös velvoiteoikeuden yleisiin oppeihin.²¹

Sopimusvapaus ja sopimussitovuus ovat sopimus oikeuden keskeiset periaatteet. Nämä kaksi periaatetta nivoutuvat yhteen sillä, kun sopimus on solmittu sopimusvapauden periaatetta noudattaen, se on silloin myös sitova ja noudatettavasti tulee silloin sopimuksen sitovuutta koskeva periaate. Sopimusvapauteen voidaan sisällyttää seuraavat seikat.²²

- Päätätävapaus, eli vapaus tehdä tai olla tekemättä sopimuksia.
- Valintavapaus, eli vapaus itse valita sopimuskumppaninsa.
- Sisältövapaus, eli vapaus itse määritellä millaisilla ehdoilla sopimus tehdään.
- Muotovapaus, eli vapaus valita missä muodossa sopimus tehdään.²³

Kun sopimus on solmittu, siirtyy huomio sopimusvapaudesta sopimussitovuuteen, joka ilmentää vanhaa periaatetta: *pacta sunt servanda* eli sopimus on pidettävä. Vanha pääsääntö siis on, että sopimus sitoo, eikä pätevää sopimusta voi yksipuolisesti peruuttaa tai muuttaa.²⁴

4 Julkinen hankinta

Julkisilla hankinnoilla tarkoitetaan valtion, kuntien ja kuntayhtymien, valtion liikelaitosten sekä muiden hankintalain säädännössä määriteltyjen hankintayksiköiden tekemiä, oman organisaation ulkopuolelta hankittuja, tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankintoja. Julkiset hankinnat tulee aina tehdä hankintalaissa säädettyjen menettelytapojen mukaisesti.

²⁰ Saarnilehto & Annola 2018, 16.

²¹ Saarnilehto & Annola 2018, 16.

²² Hemmo & Hoppu 2017.

²³ Saarnilehto & Annola 2018, 16.

²⁴ Saarnilehto & Annola 2018, 19.

Hankintalain sääntelyn tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä ja tämän vuoksi hankinnat on pääasiallisesti avoimesti kilpailutettava. Kaikkia kilpailuun osallistuvia yrityksiä on kohdeltava tasapuolisesti, ketään syrjimättä.²⁵

Tässä opinnäytetyössä on kyse palveluhankinnasta. Palveluhankinnalla tarkoitetaan hankintasopimusta, jonka kohteena on jonkun palvelun suorittaminen, tässä tapauksessa perintäpalvelun. Kun palveluhankintaa ryhdytään suunnittelemaan, on keskeistä määritellä sille tavoitteet ja haluttu laatutaso. Näiden ollessa selvillä, on hankintayksikön helppo määritellä palveluntuottajaa koskevat soveltuvuusvaatimukset, palvelun vähimmäisvaatimukset ja vertailuperusteet.²⁶

4.1 Julkisten hankintojen sääntely

Voimassa olevat hankintalakimme, jotka tarkemmin kuvataan seuraavassa kappaleessa, perustuvat EU:n hankintadirektiiveihin, jotka ovat direktiivi julkisista hankinnoista (24/2014/EU), direktiivi vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista (23/2014/EU) ja direktiivi palveluja koskevista käyttöoikeussopimuksista (25/2014/EU). Direktiivit on säädetty maailman kauppajärjestön WTO:n tekemän julkisia hankintoja koskevan GPA-sopimuksen (Government Procurement Agreement) pohjalta. GPA-sopimuksella on tällä hetkellä lukuisia sopimusosapuolia kuten esimerkiksi EU, Yhdysvallat, Kanada, Israel, Japani, Norja, Islanti ja Sveitsi. Tämän sopimuksen tavoite on maailmankaupan vapauttamisen edistäminen julkisissa hankinnoissa.²⁷

EU:n hankintadirektiiveille tehtiin kokonaisuudistus vuonna 2014 ja tämä käynnisti myös Suomen hankintalakien uudistamistarpeen. EU:n hankintadirektiivit on saatettu Suomessa voimaan 1.1.2017 lailla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (2016/1398) sekä lailla vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (2017/1398). Ensimmäistä lakia nimitetään hankintalainiksi ja jälkimmäistä erityisalojen hankintalainiksi. Tässä opinnäytetyössä käsitellään yleistä hankintalakia. Yleisesti voi kuitenkin todeta erityisalojen hankintalain menettelytapojen olevan paljolti samanlaiset kuin hankintalainissa.²⁸

²⁵ Yleistä julkisista hankinnoista 2020.

²⁶ Eskola ym. 2017, 46.

²⁷ Karinkanta & Lahtinen 2017, 14.

²⁸ Karinkanta & Lahtinen 2017, 14.

4.2 Hankintalain yleiset säädökset

Hankintalain ensimmäinen luku käsittelee hankintalain yleisiä säädöksiä lain tavoitteista ja hankinnoissa sovellettavista periaatteista. Hankintalain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttämistä samalla kun tasapuolistetaan yritysten ja muiden yhteisöjen osallistumismahdollisuuksia julkisiin hankintoihin. Kilpailuttamalla julkinen hankinta, saadaan selville hankinnan optimaalinen hinta tai hinta-laatusuhde. Tällä tavoin tehostetaan eli toisin sanoen myös säästetään julkisia varoja. Myös sillä, että jokaisella yrityksellä ja yhteisöllä on mahdollisuus päästä mukaan julkisiin kilpailutuksiin, luodaan mahdollisesti myös alueellista talouskasvua niin kansallisesti kuin EU:n tasollakin.²⁹

Hankintalain 2 §:n mukaisesti on hankintatoiminta organisoitava mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti. Hankintojen organisoinnista tai suunnittelusta ei kuitenkaan ole erityisiä säännöksiä, jotka sisältäisivät konkreettisia velvoitteita hankintayksikölle. Eli periaatteessa hankintojen huono suunnittelu, kalliilla ostaminen tai keskittämättä jättäminen ei olisi laitonta toimintaa, eikä sitä voitaisi sanktioida tuomioistuimessa.³⁰

4.3 Julkisten hankintojen periaatteet

Julkisten hankintojen periaatteista säädetään hankintalain 3 §:ssä. Näillä periaatteilla on erittäin keskeinen merkitys hankintalainsäädännön soveltamisessa, sillä vaikka lainsäädäntö on kattava, ei jokaiseen hankintalain soveltamisessa vastaan nousevaan kysymykseen löydy laista suoraa vastausta. Tällöin ratkaisu kysymykseen on yleensä löydettävä arvioimalla asiaa hankintalain tarkoituksen ja tavoitteiden, sekä hankintalainsäädännön periaatteiden pohjalta. Hankintalainsäädännön periaatteet ovat siis lain soveltajan keskeisin apuväline, joka ohjaa soveltajan oikeaan ratkaisuun.³¹

²⁹ Eskola, Kiviniemi, Krakau & Ruohoniemi 2017, 23.

³⁰ Eskola ym. 2017, 24.

³¹ Eskola ym. 2017, 33.

Kuvio 5: Julkisten hankintojen periaatteet. ³²

Julkisten hankintojen periaatteita ovat avoimuus, suhteellisuus, tasapuolisuus ja syrjimätön kohtelu. Avoimuusperiaate edellyttää esimerkiksi sen, että hankintamenettelyä koskevat tiedot, kuten hankinnoista ilmoittaminen, tarjouskilpailun ratkaiseminen ja hankintaa koskevat asiakirjat tulee olla julkisia. Suhteellisuusperiaatteen mukaan vaatimukset, jotka hankintamenettelyssä asetetaan, on oltava suhteessa tavoiteltavan päämäärän kanssa. Näin ollen esimerkiksi tarjoajia koskevien soveltuvuusehtojen tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan luonteeseen ja arvoon nähden, samoin myös tarjouspyynnön sisällön ja tarjousmenettelyn ehtojen tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan laatuun nähden. Suhteellisuusperiaatteen on oikeuskäytännössä katsottu tarkoittavan kohtuullisten vaatimusten huomioimista.³³

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 12 artiklan syrjintäkielto on hankintalainsäädännön kannalta keskeisin periaate. Periaatteen mukaan ei samanlaisia tilanteita saa kohdella eri tavoin, ellei erilainen kohtelu ole puolueettomin syin perusteltavissa. Hankinnoissa tarjoajaehdokkaiden tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu edellyttää, että heitä kohdellaan hankintamenettelyn jokaisessa vaiheessa samalla tavoin.³⁴ Vaatimus syrjimättömyydestä kohdistuu erityisesti siihen, etteivät hankintayksilöt saa asettaa sellaisia vaatimuksia, jotka voivat syrjiä jotain tarjoajaa esimerkiksi maantieteellisen sijainnin, paikallistuntemuksen, hankinnan kohteelle asetettujen vaatimusten tai tarjousvertailun kriteerien perusteella, ellei tähän sitten ole jotain erityistä, hankinnan kohteeseen liittyvää syytä.³⁵

³² Määttä & Voutilainen 2017, 112.

³³ Eskola ym. 2017, 34; MAO 481/15

³⁴ Eskola ym. 2017a, 36; Määttä & Voutilainen 2017, 112.

³⁵ MAO 774/16

4.4 Lain soveltamisala

Hankintalain 6§ säätelee lain yleisestä soveltamisalasta niin, että mikäli hankinnan toteuttajana on lain määrittelemä hankintayksikkö ja kyseessä on hankintasopimus, on lakia sovellettava, ellei laissa toisin määrätä.³⁶ Lain soveltamispoikkeuksista on kerrottu lisää kappaleessa 3.4.2.

Hankintalainsäädännön velvoitetta hankinnan kilpailuttamiselle sovelletaan vain julkisen hankintasopimuksen ja käyttöoikeussopimuksen tunnusmerkit täyttäviin järjestelyihin. Lain soveltamiskysymysten asema on viimeisen vuosikymmenen aikana korostunut, koska julkisyhteisöt sekä muut hankintayksiköt toimivat markkinoilla aina vaan useammilla ja monimuotoisimmilla tavoilla. Perinteisten hankintasopimusten ohella, saattavat julkisyhteisöt antaa myös erilaisia avustuksia ja tukia yrityksille ja muille yhteisöille. Julkisyhteisö voi esimerkiksi myöntää palveluseleitä julkisten palveluiden asiakkaille tai tehdä yhteistyötä yksityisten yhteisöjen kanssa, jossa myös yksityinen puoli osallistuu esimerkiksi rakennusurakan rahoittamiseen. On siis tärkeää, että julkisyhteisö tietää mitkä kaikki järjestelyt on kilpailutettava hankintalain menettelytapasäännöksiin.³⁷

4.4.1 Hankintasopimus

Hankintasopimus on kirjallinen, luonteeltaan yksityisoikeudellinen sopimus, joka on tehty yhden tai useamman hankintayksikön sekä yhden tai useamman toimijan välillä ja jonka sisältönä on hankintalain tarkoittaman rakennusurakan toteuttaminen, tavaran hankinta tai palvelun suorittaminen vastiketta vastaan.³⁸

Hankinnalla tarkoitetaan hankintalaissa hankintasopimuksia siitä riippumatta, käytetäänkö hankinnan kohteena ollutta rakennusta, tavaroita tai palveluita julkisiin tarkoituksiin vai julkisyhteisön omien toimien toteuttamiseen. Olennaista on se, että hankinnan tilaajana ja maksajana toimii lain määrittelemä hankintayksikkö ja että järjestely täyttää hankintasopimuksen tunnusmerkistön.³⁹

Hankintasopimuksen keskeiset tunnusmerkistöt voidaan karkeasti jakaa seuraaviin viiteen osaluokkaan: 1) Vastikkeellisuus ja taloudellinen arvo 2) Sopimuksen osapuolena on hankintayksikkö 3) Sopimus on kahden erillisen oikeushenkilön välinen 4) Hankintayksiköllä on

³⁶ Pekkala, Pohjonen, Huikko & Ukkola 2017a, 81.

³⁷ Pekkala ym. 2017a, 102.

³⁸ Eskola ym. 2017, 39.

³⁹ Pekkala ym. 2017a, 81.

määräysvalta sopimusosapuolen valinnassa ja 5) suoritusten perustuminen yksityisoikeudellisesti täytäntöönpanokelpoisiin sopimusehtoihin.⁴⁰

4.4.2 Lain soveltamisalapoikkeukset

Hankintalain 6 § säättää, että mikäli hankinnan tilaajana on lain tarkoittaman hankintayksikkö ja kun kyseessä on hankintasopimus, tulee lakia soveltaa, ellei laissa ole toisin säädetty. Hankintalaissa onkin useita poikkeussääntöjä, jolloin hankintalakia ei tarvitse soveltaa, vaikka muutoin kyseessä onkin hankintayksikön tekemä ja hankintasopimuksen tunnusmerkistöt täyttävä hankinta.⁴¹ Nämä lain soveltamisalapoikkeukset on lueteltu seuraavassa taulukossa.

Soveltamisalapoikkeus	Miksi?
Erityisalojen hankintalain piiriin kuuluvat hankinnat.	Samaan hankintaan ei sovelleta kahta erillistä lakia. Erityisaloille (vesihuolto, energiahuolto, tietyt liikenteen ja postin palvelut) on omat hankintalait.
Viestintäverkot	Aiemman monopolitoiminnan purkaminen toi alalle paremman kilpailutilanteen, joka on johtanut tehokkaaseen kilpailuttamiseen ilman erillistä lain vaatimaa kilpailutusvelvoitetta
Salassa pidettävät hankinnat	Salassa pidettävästä asiasta ei voi toimittaa julkista kilpailutusta.
Kansainvälisten sääntöjen nojalla tehtävät hankintasopimukset	Näihin sovelletaan kansainvälisiä säädöksiä.
Maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankinta	Näiden kilpailuttaminen olisi epätarkoituksenmukaista ja käytännössä lähes mahdotonta.

⁴⁰ Pekkala ym. 2017a, 82.

⁴¹ Pekkala ym. 2017a, 102.

Audiovisuaaliset mediapalvelut	Esimerkiksi käyttövalmiin ohjelman hankintaa on mahdoton kilpailuttaa, jos se on tarjolla vain yhdellä toimittajalla.
Välimies- ja sovittelupalvelut	Hankintalain mukaiset menettelytavat eivät sovellu tilanteeseen, jossa hankitaan yksityisoikeudellisen sopimuksen riidanratkaisun sovittelupalvelua.
Eräät oikeudelliset palvelut	Hankintalain menettelytapavelvoitteet eivät sovellu tapaan, jolla poikkeussäännöksissä mainittuja oikeudellisia palveluntarjoajia valitaan.
Rahoituspalvelut	Lain soveltaminen hidastaisi rahoituksen hankkimista ja voisi aiheuttaa yllättävää haittaa.
Työsopimukset	Työhön ottamista säädellään kattavilla työoikeuden säännöksillä, eikä hankintalainsäädännön mukaiset menettelytavat sovellu rekrytointiprosessiin.
Voittoa tavoittamattomat järjestöt	voittoa tavoittelemattomien järjestöjen erityinen luonne olisi vaikea säilyttää, mikäli palvelujen tuottajat olisi valittava hankintalain mukaisia menettelyjä noudattaen.
Poliittisiin kampanjoihin liittyvät palvelut	ovat niin sidoksissa hankintapalvelujen tarjoajan poliittisiin näkemyksiin, ettei valintaan voida soveltaa hankintalain säädöksiä.
Tutkimus- ja kehittämispalvelut	Halutaan edistää tutkimuksen ja teknologian kehittämistä.
Päästöyksiköiden hankinta	Näihin sovelletaan unionin oikeuden yleisiä periaatteita ja muita menettelytapoja. Päästöoikeudet ovat vapaata kauppaa.

Lentoliikennepalvelut	Lentoliikennepalveluiden hankintamenettelyä säädelään ETY:n lentoliikenneasetuksella.
-----------------------	---

Taulukko 1: Hankintalain soveltamisalapoikkeukset. ⁴²

4.4.3 Hankintayksiköt

Hankintalain 5§:ssä säädetään hankintayksikön olevan:

- 1) *valtion, kuntien ja kuntayhtymien viranomaiset;*
- 2) *evankelis-luterilainen kirkko ja ortodoksinen kirkko sekä niiden seurakunnat ja muut viranomaiset;*
- 3) *valtion liikelaitokset;*
- 4) *julkisoikeudelliset laitokset;*
- 5) *mikä tahansa hankinnan tekijä silloin, kun se on saanut hankinnan tekemistä varten tukea yli puolet hankinnan arvosta 1–4 kohdassa tarkoitettulta hankintayksiköltä.*

Keskeisin hankintayksiköiden ryhmä on perinteiset julkisyhteisöt eli valtio, kunnat ja kuntayhtymien viranomaiset. Hankintayksiköitä ovat esimerkiksi ministeriöt, valtion virastot, kuten Verohallinto ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto, eduskunta ja sen alainen hallinto, tuomioistuimet, kaikki Suomen kunnat, sairaanhoitopiirit ja koulutuskuntayhtymät. ⁴³

Evankelis-luterilainen kirkko sekä ortodoksinen kirkko ovat itsenäisiä oikeushenkilöitä, jotka käyttävät toimivaltaa kirkon sisäisten asioiden määräämisestä. Kirkkojen rahoitus perustuu olennaisesti jäseniltä perittyyn varoluontoiseen kirkollismaksuun. Evankelis-luterilaisen kirkon viranomaisiin lukeutuu kirkkohallitus, Kirkon keskusrahasto, sekä tuomiokapituli. Hankintalain sovelletaan myös seurakuntatasolla kirkkovaltuustoon, neuvostoihin ja johtokuntiin. ⁴⁴

⁴² Eskola ym. 2017, 88-99; Pekkala ym. 2017a, 106-125.

⁴³ Pekkala ym. 2017a, 90.

⁴⁴ Eskola ym. 2017a, 49.

Valtion liikelaitoksia on vuosien varrella siirretty yhtiömuotoon, joten niitä on jäljellä enää kaksi, joista toinen on tämän opinnäytetyön tilannut valtion kiinteistövarallisuutta hallinnoiva Senaatti-kiinteistöt ja toinen on valtion metsäomaisuutta hallinnoiva Metsähallitus.⁴⁵

Oikeudellisesti haastavin hankintayksikkökategoria on julkisoikeudelliset liikelaitokset. Niistä ei ole olemassa mitään tyhjentävää listausta, vaan ne määritellään olevan oikeushenkilöitä, jotka nimenomaisesti on perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta. Lisäksi ainakin yhden seuraavista edellytyksistä pitää täytyä.

- 1) Hankintayksikkö saa rahoituksen pääasiallisesti joltakin hankintalaissa määritellyltä hankintayksiköltä
- 2) Hankintayksikkö on jonkin toisen hankintalaissa tarkoitetun hankintayksikön hallinnollisessa valvonnassa, tai
- 3) Yli puolet hankintayksikön hallinto-, johto tai valvontaelimistä on jonkin toisen hankintalaissa määritellyn hankintayksikön nimeämiä.⁴⁶

4.4.4 Kynnysarvot

Julkisten hankintojen kilpailuttamisvelvoitteen laajuus ja menetelmä on riippuvainen siitä mikä kynnysarvo täyttyy. Hankintoja voi olla kolmenlaisia, jotka ovat kynnysarvot alittavat hankinnat, kansalliset hankinnat sekä EU-hankinnat. Mikäli hankinta on arvoltaan kansallisen kynnysrajan alittava, ei sen hankinnassa tarvitse soveltaa hankintalakia, ainoastaan hankintayksikön omia ohjeita, joiden on kuitenkin täytettävä EU:n perustamissopimuksen avoimuuden ja syrjimättömyyden vaatimukset. Mikään säädös ei kuitenkaan estä tekemästä hankintaa hankintalain säädöksiä noudattaen, vaikka kansallinen kynnysarvo ei täytyisikään.⁴⁷

Hankinnan ennakoitu arvo tarkoittaa suurinta kokonaiskorvausta, joka hankinnan kohteesta maksettaisiin hankintahetkellä. Ennakoitu arvo lasketaan ilman arvonlisäveroa. Hankintoja ei tule pilkkoa pienempiin eriin, jotta näennäisesti voitaisiin kiertää hankintalain säädöksiä.⁴⁸

⁴⁵ Pekkala ym. 2017a, 92

⁴⁶ Pekkala Ym. 2017a, 92.

⁴⁷ Kuoppamäki 2018, 448.

⁴⁸ Kuuttiniemi & Lehtomäki 2017, 57.

4.4.4.1 Kansalliset kynnsarvot

Kansallisia hankintoja ovat sellaiset hankinnat, jotka ylittävät kansallisen kyseistä hankintatyyppiä koskevan kynnsarvon, mutta jää EU-kynnsarvojen alapuolelle. Näissä hankinnoissa tarjousmenettelyssä noudatetaan samoja pääperiaatteita kuin EU-hankinnoissakin, mutta säännöt eivät ole niin yksityiskohtaisia. Lisäksi kansallisesta hankinnasta voidaan valittaa markkinaoikeuteen.⁴⁹

Hankintalain 25 § säättää kansalliset kynnsarvot seuraavanlaisesti:

1) 60 000 euroa tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa, jollei 3-4 kohdassa toisin säädetä

2) 150 000 euroa rakennusurakoissa

3) 400 000 euroa liitteen E 1-4 kohdassa tarkoitettuja sosiaali- ja terveyspalveluja koskevissa hankinnoissa

4) 300 000 euroa liitteen E 5-15 kohdassa tarkoitettuja muita erityisiä palveluja koskevissa hankinnoissa

5) 500 000 euroa käyttöoikeussopimuksissa.

Näiden kynnsarvojen alittaviin hankintoihin ei hankintalakia tarvitse soveltaa, mutta mikään ei myöskään kiellä niin tekemästä.⁵⁰

4.4.4.2 EU kynnsarvot

Silloin kun EU:n kynnsarvot ylittyvät, on kyse EU-hankinnasta, jolloin tulee noudattaa kaikkia yksityiskohtaisia hankintalain määräyksiä ja yksityiskohtaisia EU-direktiiveistä ilmeneviä kilpailuttamismenetelmiä. Tällaisesta hankinnasta on esimerkiksi julkaistava ilmoitus EU:n virallisessa lehdessä.⁵¹

Hankintalain 26 §:ssä on säädetty EU-kynnsarvoista seuraavasti:

1) 139 000 euroa valtion keskushallintoviranomaisten tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa; puolustuksen alalla toimivien hankintayksiköiden tekemien

⁴⁹ Kuoppamäki 2018, 448.

⁵⁰ Kuoppamäki 2018, 450.

⁵¹ Kuoppamäki 2018, 449.

tavarahankintasopimusten osalta kynnsarvo koskee ainoastaan hankintadirektiivin liitteessä III tarkoitettuja tuotteita koskevia sopimuksia;

2) 214 000 euroa muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen hankintayksiköiden tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa; tätä kynnsarvoa sovelletaan myös puolustuksen alalla toimivien keskushallintoviranomaisten tekemiin tavarahankintasopimuksiin, jos niiden kohteena on muita kuin hankintadirektiivin liitteessä III tarkoitettuja tuotteita;

3) 5 350 000 euroa rakennusurakoissa

Hankintalaji	Kansalliset kynnsarvot	Eu-kynnsarvot Keskushallinto	Eu-kynnsarvot Muut (esim.kunnat)
Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	60 000	139 000	214 000
Rakennusurakat	150 000	5 350 000	5 350 000
Sosiaali- ja terveyspalvelut (Liite E kohdat 1-4)	400 000		
Muut erityispalvelut (Liite E kohdat 5-15)	300 000		
Käyttöoikeussopimukset	500 000	5 350 000	5 350 000

Taulukko 2: Hankintalain kynnsarvot (ilman arvonlisäveroa) 1.1.2020 alkaen. ⁵²

⁵² Kynnsarvot 2020.

4.5 Hankintamenettelyt

Kilpailuttaakseen julkisen hankinnan on hankintayksikön valittava hankinnan luonteeseen soveltuva, hankintalainsäädännön mukainen menettelytapa. Hankinnan ennakoidulla arvolla, eli sillä ylittääkö se kansallisen tai EU-kynnysarvon vai ei, on iso vaikutus valitun menettelytavan kulkuun. Kaikille menettelytavoille yhteistä on kuitenkin se, että kilpailuttaminen tulee tehdä avoimesti. Avoimella kilpailuttamisella tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että hankinnasta on ilmoitettava riittävän laajasti.⁵³

Hankintalaissa on tarkasti määritelty EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen hankintamenettelykeinot, sekä tarkat vähimmäisajat osallistumishakemukselle ja tarjousten teolle. Kansallisissa hankinnoissa taas hankintayksikkö voi itse vapaasti luoda tai määritellä käyttämänsä hankintamenettelykeinon, kunhan se noudattaa hankintoihin yleisesti sovellettavia periaatteita.⁵⁴

4.5.1 Avoin menettely

Eniten käytetty ja parhaiten tunnettu hankintamenettely on avoin menettely, josta on säädetty hankintalain 32 §:ssä. Avoimen menettelyn etuna on se, ettei se sisällä useita vaiheita ja määräaikoja. Huonona puolena voidaan pitää kuitenkin sitä, että sen käyttäminen voi olla vaivalloista silloin kun tarjouksia odotetaan suuria määriä. Tällöin tarjousten tarkastaminen ja vertailu on erittäin aikaa vievää, varsinkin jos vertailuperusteina on useita vertailtavia asioita.⁵⁵

Nimensä mukaisesti avoimeen menettelyyn voivat osallistua kaikki halukkaat yritykset, jättämällä oman tarjouksensa. Hankintayksikön on käsiteltävä kaikki sille tulleet tarjoukset ja ennen tarjousten vertailua on sen tarkistettava tarjoajien soveltavuus ja tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus.⁵⁶

⁵³ Hankintamenettely 2016.

⁵⁴ Karinkanta & Lahtinen 2017, 61-62.

⁵⁵ Eskola ym. 2017, 217.

⁵⁶ Eskola ym. 2017, 2019.

4.5.2 Rajoitettu menettely

Hankintalain 33 §:n mukaisesti rajoitetulla menettelyllä tarkoitetaan sellaista hankintamenettelyä, jossa hankintayksikkö julkaisee tiedon hankinnasta ja kaikki halukkaat yritykset voivat pyytää saada osallistua, mutta vain hankintayksikön valitsemat ehdokkaat pystyvät tarjouksen jättämään. Rajoitetussa menettelyssä hankintayksikkö voi määritellä kuinka monelta tarjoajalta se ottaa tarjouksen vastaan. Tarjoajien vähimmäis- ja enimmäismäärä on ilmoitettava hankintailmoituksessa. Tarjoajiksi hyväksytyjen ehdokkaiden valinta tulee tehdä hankintailmoituksessa määriteltujen vähimmäiskriteerien sekä muiden objektiivisten ja syrjimättömien valintakriteerien perusteella. Laissa on myös säädetty, ettei hankintayksikkö saa ottaa sellaista ehdokasta mukaan valintavertailuun, joka ei ole toimittanut osallistumishakemusta tai joka eivät muusta syystä täytä hankintayksikön määrittelemiä vaatimuksia.⁵⁷

4.5.3 Neuvottelumenettely

Neuvottelumenettelystä säädetään hankintalain 34 §:ssä. Tässä menettelyssä hankintayksikkö julkaisee hankintailmoituksen, johon kaikki halukkaat tarjoajat voivat tehdä osallistumishakemuksen. Näistä osallistujaehdokkaista hankintayksikkö valitsee ne tarjoajat, joiden kanssa se ryhtyy neuvottelemaan hankintasopimuksen ehtoista. Näitä neuvotteluja voidaan tehdä vaiheittain, jossa samalla karsitaan ehdokkaiden määrä niihin, joilta pyydetään lopulliset tarjoukset. Hankintayksikön kannalta tämä neuvottelumenettely on joustavin menettelytapa, koska se pystyy määrittelemään hankinnan lopullisen sisällön ja valintaperusteet neuvottelujen edetessä. Tarjoajien kannalta menettelytapa on vähiten avoin, koska mukaan otetaan vaan pieni määrä tarjoajia, eikä kaikista hankinnan ehtoista ilmoiteta etukäteen.⁵⁸

4.5.4 Kilpailullinen neuvottelumenettely

Hankintalain 36 §:ssä on säädetty kilpailullisesta neuvottelumenettelystä. Siinä hankintayksikkö julkaisee ilmoituksen hankinnasta, johon jokainen halukas toimittaja voi pyytää saada osallistua. Hankintayksikkö neuvottelee toimittajien kanssa selvittääkseen ja määritelläkseen ne keinot, joilla sen tarpeet ja tavoitteet voidaan parhaiten toteuttaa.⁵⁹

⁵⁷ Pekkala ym. 2017a, 198.

⁵⁸ Pekkala ym. 2017a, 200-201.

⁵⁹ Eskola ym. 2017, 233.

Lain esitöissä on tuotu esille neuvottelumenettelyn ja kilpailullisen neuvottelumenettelyn erona sen, että kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä neuvottelujen tarkoituksena on kar- toittaa ja määritellä ne keinot ja mahdolliset ratkaisuvaihtoehdot, joilla hankintayksikön tar- peet voidaan parhaiten toteuttaa. Tavallisessa neuvottelumenettelyssä neuvotellaan hankin- tasopimuksen ehdoista ja sen lopullinen tarkoitus on hankinnan toteutusta koskevien tarjous- ten saaminen. ⁶⁰

4.5.5 Innovaatiokumppanuus

Innovaatiokumppanuus tuli osaksi hankintalakia vuoden 2017 lakiuudistuksessa ja on siis uusi menettelykeino. Tästä säädetään hankintalain 28-39 §:ssä. Innovaatiokumppanuudessa on aja- tuksena kokonaan uuden tavaran, palvelun tai urakan hankkiminen, jollaista ei vielä markki- noilta löydy. Tässä menettelykeinossa kilpailutetaan ensin tutkimus- tai kehittämistyö, jonka tarkoituksena on saada aikaan innovatiivinen tuote tai palvelu, jonka jälkeen tuote- tai palve- luidea hankitaan kilpailuttamatta sen kehittäjältä. ⁶¹

4.5.6 Suorahankintamenettely

Suorahankinnat ovat poikkeuksellinen hankintamenettelykeino, sillä se ei sisällä ollenkaan kil- pailuttamisvelvoitetta. Hankintalain 40 §:n mukaisesti tässä menettelytavassa hankintayksikkö ei julkaise etukäteen hankintailmoitusta vaan se neuvottelee suoraan valitsemiensa toimitta- jien kanssa hankintasopimuksen ehdoista. Suorahankintaa voi käyttää vain silloin, kun sille erikseen laissa säädetty edellytyksen täyttyvät. Hankintayksiköllä on aina perusteluvelvolli- suus ja näyttötaakka sen suhteen, että suorahankinnan edellytyksen ovat täyttyneet valintaa tehdessä. Suorahankinnasta voi tehdä valituksen jokainen sellainen yritys, jonka toimialaa hankinta on koskenut. ⁶²

4.5.7 Puitejärjestely

Puitejärjestelystä säädetään hankintalain 42 §:ssä ja sillä tarkoitetaan yhden tai useamman hankintayksikön sekä yhden tai useamman toimittajan solmivia keskinäistä sopimusta, jonka

⁶⁰ HE 108/2016, 129.

⁶¹ Eskola ym. 2017, 238; Pekkala ym. 2017, 232-233.

⁶² Eskola ym. 2017, 243.

tarkoituksena on vahvista tietyn ajan sisällä tehtäviä hankintasopimuksia koskevat ehdot. Puitejärjestely ei siis sinällään ole hankintamenettely, eli sitä ei käytetä kilpailuttamisen toteuttamiseen. Vaan se on ennemminkin hankintamenettelyn tulos, eli tapa tilata tuotteita ja palveluja. Toimittajat puitejärjestelyyn valitaan jollain toisella hankintalain mukaisella menettelyllä.⁶³

Puitejärjestely on eräänlainen esivalittu toimittajarekisteri, josta ennakkoon valituilta, hankintayksikön ehdot täyttäviltä toimijoilta voidaan tilata tuotteita tai palveluita joko ilman kilpailuttamista tai nopean kilpailuttamisen jälkeen. Tällainen järjestely soveltuu erityisesti sellaisiin hankintoihin, joissa tuotteet ja hinnat vaihtuvat nopeasti, eikä näin ollen hankintayksikön kannata sitoutua pitkään sopimuskauteen.⁶⁴

4.5.8 Suunnittelukilpailu

Suunnittelukilpailulla tarkoitetaan menetelmää, jossa hankintayksikkö voi hankkia suunnitelman tai hankkeen, jonka voittajan valitsee kilpailun tuomarit. Kilpailussa on mahdollista jakaa myös palkintoja. Tästä menetelmästä säädetään hankintalain 54-55 §:ssä.⁶⁵

Suunnittelukilpailun avulla hankitaan useimmiten esimerkiksi kaavoitukseen, kaupunkisuunnitteluun, arkkitehtuuriin tai tietojenkäsittelyyn liittyviä hankkeita. Suunnittelukilpailun voittajan kanssa voidaan myöhemmin solmia suoraan suunnittelusopimus, ilman erillistä kilpailuttamista.⁶⁶

4.5.9 Sähköinen huutokauppa

Sähköisestä huutokaupasta säädetään hankintalain 44-48 §:ssä. Se ei varsinaisesti ole itsenäinen hankintamenettely, vaan sitä voidaan käyttää muiden hankintamenettelyiden yhteydessä tarjousten vertailuvaiheessa. Sähköistä huutokauppaa voi käyttää kaikissa muissa menettelytavoissa paitsi kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä ja innovaatiokumppanuudessa. Näihin se ei sovellu, sillä hankinnan kohteen tulee pysyä muuttumattomana ja sellaisena kuin se on hankintailmoituksessa ja siihen liittyvissä tarjousasiakirjoissa määritelty.⁶⁷

⁶³ Eskola ym. 2017, 257.

⁶⁴ Pekkala ym. 2017a, 252.

⁶⁵ Pekkala ym. 2017a, 273.

⁶⁶ Pekkala ym. 2017a, 274.

⁶⁷ Eskola ym. 2017, 267

Tarjousten alustavan arvioinnin jälkeen käynnistetään erityistä tietojärjestelmää hyväksikäyttävien käänteinen huutokauppa. Tässä vaiheessa tavoitteena on enää pelkästään uusia hintoja tai muita vertailuehtoja käyttämällä löytää hankintayksikölle kokonaistaloudellisesti edullisin lopputulos. ⁶⁸

4.5.10 Dynaaminen hankintajärjestelmä

Dynaaminen hankintajärjestelmä muistuttaa puitejärjestelyä, mutta eroaa siitä niin, että siihen voi liittyä kuka tahansa tarjoaja, missä vaiheessa vaan, kunhan täyttää soveltuvuusedellytykset. Järjestelmään hyväksyttävien tarjoajien määrää ei myöskään saa rajoittaa. Näin ollen myös puitejärjestelyihin liittyvä riski markkinoiden keskittymisestä tai sulkeutumisesta poistuu dynaamisesta hankintajärjestelmää käytettäessä. ⁶⁹

Varsinaiset hankinnat dynaamisessa hankintajärjestelmässä tehdään niin, että hankintayksikkö pyytää hankinnasta samanaikaisesti tarjouksen kaikilta järjestelmään liittyneiltä tarjoajilta. Hankinnan kulusta säädetään hankintalain 52 §:ssä. ⁷⁰

4.5.11 Sähköiset luettelot

Sähköiset luettelot eivät itsessään ole hankintamenettely, vaan hankintalain uudistuksessa säädetty uusi tapa antaa tarjous. Tästä säädetään hankintalain 53 §:ssä ja sen mukaan hankintayksikkö voi, joka vaatia tai sallia tarjousten esittämisen sähköisen luettelon muodossa. ⁷¹

Kun tarjoajat esittävät ja järjestävät tarjoustietonsa kaikille tarjoajille yhteisellä tavalla, esimerkiksi taulukon muodossa, on hankintayksilön tehokasta käsitellä tarjouksia sähköisesti. ⁷²

4.6 Kansallisen palveluhankinnan valmistelu ja siihen liittyvät asiakirjat.

Hankintalaissa säädetään kilpailuttamista koskevista säädöksistä myös silloin, kun hankinnan arvo alittaa EU-kynnysarvot, mutta ylittää tai on yhtä suuri kuin kansallinen kynnysarvo. Näitä

⁶⁸ Pekkala ym. 2017a, 281

⁶⁹ Eskola ym. 2017, 271.

⁷⁰ Pekkala ym. 2017a, 293.

⁷¹ Pekkala ym. 2017a, 294.

⁷² Eskola ym. 2017, 275.

kutsutaan kansallisiksi hankinnoiksi. Unionin oikeuskäytännössä on todettu, että unionin oikeuseriaatteen tulevat kuitenkin sovellettavaksi myös niissä hankinnoissa, joiden EU-kynnysarvot alittuvat, jos kyseessä on varma jäsenvaltioiden rajat ylittävä intressi. Mitä suuremmasta intressistä on kyse, sitä varmemmin joku muukin kuin kotimainen toimittaja voisi olla siitä kiinnostunut. Kansalliset kynnysarvot on katsottu olevan lainsäätäjän tulkinta siitä, milloin rajat ylittävä intressi todennäköisemmin ylittyy.⁷³

Hankintaan ryhdyttäessä on ensimmäiseksi laskettava hankinnalle arvo, jotta voidaan selvittää mitkä hankintalain säädökset tulee sovellettavaksi, vai onko kyseessä ns. pienhankinta, jolloin hankintalakia ei tarvitse noudattaa. Hankinnan ennakoitun arvon laskentaperusteena on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta. Ennakoitu arvo lasketaan koko sopimuskaudelle ja se ei sisällä arvonlisäveroa.⁷⁴

Senaatti-kiinteistöjen perintäpalveluiden ennakoituksi arvoksi laskettiin 25 000€. Kilpailutus tehtiin niin, että perintäpalvelut ovat myös Senaatti-kiinteistöjen tytäryhtiöiden käytettävissä. Tämä arvoksi ennakoitiin 15 000€. Näin ollen yhteisarvoksi ennakoitiin 40 000€, joka jää alle kansallisenkin kynnysarvon. Tästä huolimatta perintäpalvelut haluttiin kilpailuttaa julkisen hankintalain mukaisesti, toiminnan läpinäkyvyyden vuoksi.

4.6.1 Markkinakartoitus

Kilpailutukseen ryhdyttäessä ei hankintayksiköllä aina välttämättä ole tarkkaa tietoa siitä millaisia palveluita tai palvelun tarjoajia markkinoilla on tarjolla. Vaikka vastaava kilpailutus olisi toimitettu aikaisemminkin on markkinoilla voinut tapahtua muutoksia. Joku tarjoaja on voinut poistua tai uusia hyviä vaihtoehtoja syntyä. On siis järkevää ensin tutustua markkinoihin ja kartoittaa tilanne, ennen varsinaisen hankintamenettelyn käynnistämistä. Hankintalain 65 §:ssä säädetään hankintayksikön mahdollisuudesta kartoittaa markkinat ja antaa myös tietoa toimijoille tulevaa hankintaa koskevista suunnitelmista. Mikäli markkinakartoitus teetetään jollain ulkopuolisella taholla, on sen oltava riippumaton, eikä se saa johtaa kilpailun vääristymiseen.⁷⁵

Markkinakartoitus voidaan toteuttaa monellakin eri tavalla. Tiedot voidaan etsiä itse eri tietolähteistä hyväksikäyttäen tai kysymällä suoraan palveluntarjoajilta. Tietopyyntö voidaan myös

⁷³ Pekkala ym. 2017a, 424-425.

⁷⁴ Ennakoidun arvon laskeminen 2016.

⁷⁵ Eskolan ym. 2017, 318.

lähettää myös suoraan Hilmaan. Hankintayksikkö voi myös julkaista tietopyyntönsä muiden kanavien kautta, kuten esimerkiksi verkkosivuillaan tai järjestämällä asiaan liittyvän tiedotustilaisuuden. Myös palveluntarjoajien tapaaminen ja tulevasta kilpailutuksesta keskusteleminen on mahdollista.⁷⁶

Tähän kilpailutukseen ryhdyttäessä suoritettiin markkinakartoitus ([Liite 1](#)), vaikka alan suurimmat ja potentiaalisimmat toimijat olivatkin tiedossa. Markkinakartoituksessa haluttiin kuitenkin selvittää neljän isoimman toimijan liikevaihto, henkilöstömäärä, toimijoiden tuottamat muut palvelut sekä mahdolliset asiakasreferenssit. Markkinakartoitus toteutettiin etsimällä halutut tiedot palveluntarjoajien verkkosivustoilta ja kokoamalla ne yhteen vertailutaulukoon.

4.6.2 Hankintamenettelyn valinta

Hankintalaissa ei ole säädetty mitä hankintamenettelyä hankintayksikön on kansallisissa hankinnoissa käytettävä. Lain 100 §:ssä, jossa hankintamenettelystä säädetään, ei itseasiassa säädetä muuta kuin, että kansallisessa hankinnassa on hankintayksikön käytettävä sellaista menettelyä, joka noudattaa lain 3 §:ssä säädettyjä hankinnalle asetettuja periaatteita⁷⁷ ja, että hankintayksikön on hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä kuvattava käyttämänsä menettelytapa. Hankintamenettelyn valinta jää siis kokonaan hankintayksikön harkinnan varaan.⁷⁸

Senaatti-kiinteistöjen perintäpalveluiden kilpailutuksen hankintamenettelyksi valikoitui avoin menettely. Se sopi hyvin menettelytavaksi tilanteessa, jossa markkinoiden potentiaalisimmat tarjoajat olivat tiedossa, eikä tarjouksia odotettu tulevan kovin montaa. Avoimen menettelyn etuna oli myös se, ettei siihen sisältynyt monia eri vaiheita ja määräaikoja.

4.6.3 Hankintojen ilmoittaminen

Avoimien menettelyä käynnistyy hankintailmoituksen julkaisemisella. Ilmoitus tulee julkaista hankintalain 101 §:n mukaan HILMA-ilmoituskanavassa osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi, siihen tarkoitettulla valmiilla lomakkeella. Tämän jälkeen hankintayksikkö voi halutessaan julkaista ilmoituksen myös muualla, kuten esimerkiksi omilla internetsivuillaan. Kun

⁷⁶ Eskolan ym. 2017, 321-322.

⁷⁷ Avoimuus, tasapuolisuus, syrjimätön kohtelu sekä suhteellisuus. Hankintalaki 3§

⁷⁸ Pekkala ym. 2017a, 428.

hankintailmoitus on jätetty, asettaa hankintayksikkö tarjouspyynnön saataville. Sähköistä kilpailutusjärjestelmää käytettäessä, tämä käytännössä usein tarkoittaa sitä, että hankintailmoituksessa on linkki kilpailutusjärjestelmään, josta tarjouspyyntöasiakirjat ovat luettavissa ja ladattavissa. On myös mahdollista, että hankintayksikkö lähettää tarjouspyyntöasiakirjat suoraan potentiaalisille ehdokkaille tai pelkän ilmoituksen kilpailutuksen alkamisesta, sen jälkeen, kun hankintailmoitus on julkaistu.⁷⁹

Hankintailmoituksen sisällöstä on säädetty hankintalain 102 §:ssä. Sen mukaan ilmoituksesta pitää löytyä vähintään seuraavat tiedot:

- 1) *hankintayksikön virallinen nimi ja yhteystiedot;*
- 2) *hankintayksikön luonne;*
- 3) *hankintayksikön hankinnalle antama nimi ja hankinnan kuvaus;*
- 4) *hintahaarukka tai ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa taikka tieto siitä, onko hankinnan ennakoitu arvo vähintään 25 §:ssä tarkoitetun kansallisen kynnysarvon suuruinen;*
- 5) *hankintalaji;*
- 6) *hankintamenettelyn kuvaus;*
- 7) *kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste;*
- 8) *tieto siitä, hyväksytäänkö osatarjoukset tai vaihtoehtoiset tarjoukset;*
- 9) *tieto siitä, varataanko hankinta työkeskuksille tai vastaaville toimittajille taikka toteutettavaksi työohjelmien yhteydessä;*
- 10) *hankinnan kokoon ja laatuun nähden kohtuullinen määräaika, johon mennessä tarjoukset tai osallistumishakemukset on viimeistään toimitettava hankintayksikölle.*

Hankintailmoituksessa hankinnan sisältö tulee ilmoittaa käyttämällä CPV (Common Procurement Vocabulary) koodia, jotka ovat EU:n komission vakioimia liiketoimintasektoreita kuvaavia koodeja. Koodin määrittely vaatii tarkkuutta, sillä väärä koodi voi johtaa hankintamenettelyn virheellisyyteen.⁸⁰

⁷⁹ Eskola ym. 2017, 217-218; Määttä & Voutilainen 2017, 328.

⁸⁰ Pekkala ym. 2017a, 433; Hilma 2020, CPV-koodit.

Hankintailmoitus on julkaistava aina kun kansallinen kynnysarvo ylittyy. Lainsäädäntö tätä koskien on pakottavaa ja ilmoitusmenettelyn laiminlyönti johtaa muotovirheeseen, jonka markkinaoikeus on oikeuskäytännössä ottanut huomioon jo viran puolesta riippumatta siitä, onko yksikään asianosainen siihen vedonnut. Mikäli ilmoitus on jäänyt tekemättä, hankintapäätös kumotaan ja kilpailutus on järjestettävä uudelleen.⁸¹

Tässä kilpailutuksessa oli kyseessä kynnysarvot alittavasta hankinnasta, mutta kilpailutus suoritettiin silti noudattaen niitä määräyksiä, jotka on annettu kynnysarvot ylittävistä hankinnoista. Hankintailmoitus ([Liite 2](#)) julkaistiin samaan aikaan kun hankintayksikkö asetti tarjouspyynnön saataville. Hankintailmoituksen jättämisessä ja tarjouspyynnön asettamisessa tarjolle käytettiin Claudia kilpailutusjärjestelmää. Minulle luotiin järjestelmään käyttöoikeudet ja annettiin muokkaus oikeus kyseiseen kilpailutukseen, mutta hankinnan julkaisu oikeus oli vain Senaattilaisilla.

4.6.4 Tarjouspyyntö ja sen liiteasiakirjat

Tarjouspyynnöstä ja sen reunaehdoista sekä tarjousten käsittelystä säädetään hankintalain 104 §:ssä. Hankintayksikön tulee hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä pyytää tarjoajia esittämään tarjouksesta määräaikaan mennessä. Luonteeltaan tarjouspyyntö on hankintailmoitusta täydentävä asiakirja ja vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, mikäli hankintailmoitus ja tarjouspyyntö eroavat toimistaan, tulee noudattaa sitä mitä hankintailmoituksessa on ilmoitettu. Erillisen tarjouspyynnön laatiminen ei kuitenkaan ole pakollista, vaan hankintayksikkö voi ilmoittaa tarjouksen tekemiseksi tarvittavat tiedot suoraan hankintailmoituksessa. Käytännössä kuitenkin hankintayksiköt ovat kansallisissa hankinnoissakin laatineet erillisen tarjouspyyntöasiakirjan, sillä esimerkiksi keskeisimpien sopimusehtojen ilmoittaminen pelkällä hankintailmoituksella olisi teknisesti hankalaa.⁸²

Tarjouspyyntö tulee tehdä kirjallisesti ja se on laadittava siten, että sen perusteella pystytään antamaan keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Tarjouspyynnön keskeisin tarkoitus on kuvata hankinnan kohde kaikille tasapuoleisella tavalla sekä pyytää määräaikaan mennessä tarjoajia esittämään tarjouksensa. Kansallisissa hankinnoissa ei tarjouspyynnön sisältöä ole määritelty tämän tarkemmin, mutta hankintayksikkö voi halutessaan soveltaa aiemman hankintalain säännöksiä, joiden mukaan tarjouspyynnöstä piti löytyä seuraavat tiedot:

⁸¹ Eskola ym. 2017, 305.

⁸² Eskola ym. 2017, 483-484.

- hankinnan kohteen mahdollisimman tarkka kuvaus.
- hankintamenettelyn kuvaus
- tarjoajien taloudelliseen tilanteeseen, tekniseen kelpoisuuteen ja ammatilliseen pätevyyyteen liittyvät selvitykset ja muut mahdolliset vaatimukset sekä luettelo asiakirjoista, joita tarjoajien vaaditaan toimittavan.
- Tarjouksen valinta- ja vertailuperusteet
- Tarjouksen voimassaoloaika
- Osoite johon tarjous tulee jättää ja sen jättämisen määräaika

Vaikka tarjouspyynnön sisältöä ei ole tarkasti määritelty, on siinä kuitenkin aina ilmoitettava vähintään ne tiedot, joilla on olennaista merkitystä tarjouksen tekemisessä.⁸³

Tarjouspyynnön ja sen liiteasiakirjojen huolellinen laatiminen on yksi hankinnan tärkeimmistä vaiheista, koska puutteellista tarjouspyyntöä ei yleensä voi korjata kilpailutuksen julkaisun jälkeen. Kesken tarjouskilpailun tehty sisällön- tai suunnanmuutos todennäköisesti tulisi rikkomaan hankinnan avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Tarjouspyyntö on lisäksi myös yksi niistä asiakirjoista, jotka lopulta tulevat olemaan osa lopullista sopimuskokonaisuutta.⁸⁴

Tähän kilpailutukseen luotiin tarjouspyyntö ([Liite 3](#)) ja siihen yhteensä 6 erilaista liiteasiakirjaa. Palvelukuvaus ([Liite 4](#)), soveltuvuusedellytykset ([Liite 5](#)), tarjouslomake ([Liite 6](#)), henkilötietolomake ([Liite 7](#)), sekä sopimusluonnos ja henkilötietojen käsittelysopimus, joita tähän opinnäytetyöhön ei ole liitetty sen vuoksi, etteivät ne ole minun tekemiä.

Senaatti-kiinteistöjen perintäpalvelun kilpailutuksen tarjouspyyntöasiakirja ([Liite 3](#)) sisälsi kaikki yllä luetellut aiemman hankintalain säännöksissä luetellut sisältövaatimukset. Näiden lisäksi asiakirjaan tuotiin paljon muutakin tietoa, joilla katsottiin olevan merkitystä tarjouksen tekemisessä.

Tarjouspyyntöasiakirjan alussa on lyhyt esitelmä Senaatti-kiinteistöistä, sen toiminnasta ja talouden luvuista. Seuraavaksi on kerrottu tarjouspyynnön kohde ja, että hankintayksikön tarve on selvitetty yksityiskohtaisemmin palvelukuvausliitteessä. Tämän jälkeen tarjouspyynnössä

⁸³ Eskola ym. 2017, 484.

⁸⁴ Pekkala ym. 2017b, 333.

on tarkka kuvaus siitä mitä tarjouksen tulee sisältää, millaisia rajoituksia sille on ja mitkä ovat minimivaatimukset. Hankintamenettely on kerrottu seuraavassa kohdassa ja sen jälkeen tarjousten käsittelystä. Tämän jälkeen asiakirjassa on kappale tarjousten valintaperusteista, jossa on yksityiskohtaisesti selvitetty, kuinka hinta-laatusuhteen pisteytys suoritetaan. Seuraavissa kohdissa käsitellään hankintapäätöstä ja hankintasopimuksen syntymistä. Asiakirjan viimeisellä sivulla on vielä käsitelty asiakirjojen julkisuutta, tarjousten voimassaoloa, tarjousten lähettämistä ja tiedot lisätietojen pyytämistä varten.

Palvelukuvaus oli tarjouspyynnön ensimmäinen liiteasiakirja. Siinä on kerrottu hankinnan piiriin kuuluvan 5 eri osa-alueita, jotka ovat 1. Toimeksiannon vastaanottaminen 2. Vapaaehtoinen perintä 3. Oikeudellinen perintä 4. Jälkiperintä 5. Konkursisivalvonta. Näiden jokaisen osa-alueen tarkemmasta sisällöstä on tuotu asiakirjaan tarkemmat kuvaukset. Asiakirjassa on myös kuvaus Senaatti-kiinteistöjen perintäpalveluiden tämänhetkisestä toiminnasta, sekä lueteltu palvelulle tietynlaisia minimivaatimuksia liittyen raportointi- ja seurantamahdollisuuksiin, tietoteknillisiin valmiuksiin sekä ammattitaitoon ja ammatilliseen kokemukseen.

Kolmas liiteasiakirja oli soveltuvuusedellytykset. Palveluntarjoajan tuli täyttää neljä soveltuvuusedellytystä, joista ensimmäinen kuuluu näin: ”Tarjoajan tulee olla rekisteröitynyt perintätoimen harjoittaja” Tämä soveltuvuusedellytys tulee suoraan lain perintötoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä (411/2018) ja sen 3:sta §:stä. Toinen ja kolmas soveltuvuusedellytys liittyivät tarjoajan ja sen henkilökunnan riittävään kokemukseen ja perehtyneisyyteen. Neljäs edellytys sisälsi hankintalain 80 §:ssä säädetyt pakolliset poissulkemisperusteet, ja 81 §:ssä säädetyt harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet. Soveltuvuusedellytyksiin harkittiin myös liikevaihdon vähimmäisvaatimusta, mutta se ei lopulta ollut mahdollista, koska hankintalain 85 § säättää, että vähimmäisliikevaihtovaatimus saa olla enintään kaksi kertaa hankintasopimuksen ennakoitun arvon suuruinen. Perintäpalveluiden tulevan hankintasopimuksen arvo tulee olemaan niin pieni, ettei lainmukaisella liikevaihtorajoituksella olisi todellisuudessa pystytty karsimaan yhtäkään alan toimijaa pois.

Neljäntenä liiteasiakirjana oli tarjouslomake, joka tarjoajan tuli täyttää pyydettyjen tietojen osalta, mitään siihen lisäämättä tai siitä poistamatta. Lomakkeella pyydettiin tarjoajan yhteystiedot ja €-määräiset hintatiedot kullekin palvelun osa-alueelle erikseen.

Seuraava liiteasiakirja oli henkilötietolomake. Lomakkeella tarjoajan tuli esittää selvitys nimettävien asiantuntijoiden tarjouspyynnön mukaisten soveltuvuusedellytysten täyttymisestä. Lomakkeelle kirjattiin henkilön työtehtävien kuvaus, ajankohta, jolloin kuvatut tehtävät on suoritettu ja montako vuotta ko. henkilö on toiminut tehtävissä.

Nämä kolme viimeksi mainittua asiakirjaa, eli soveltuvuusedellytykset, tarjouslomake ja henkilötietolomake, tuli tarjoajan toimittaa täytettynä tarjouksensa mukana.

4.6.5 Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Hankintalain 106 § säättää, että hankintayksikön on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Kokonaistaloudellisesti edullisin voi olla joko hankintayksikön kannalta halvin tarjous, kustannuksiltaan edullisin tai paras silloin kun vertaillaan hinta-laatusuhdetta. Mikäli hankintayksikkö käyttää kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteena parasta hinta-laatusuhdetta on laatuksien vertailuperustan liityttävä hankinnan kohteeseen ja hankintayksikön on mahdollistettava tarjousten puolueeton arviointi.⁸⁵

Hankintayksikön on hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä ilmoitettava mitä valintaperustetta se käyttää. Jos se käyttää parasta hinta-laatusuhdetta on myös laatuksien vertailuperusteet kerrottava. Mikäli taas vertailuperusteina käytetään halvinta hintaa tai alhaimpia kustannuksia, ei hankintayksiköllä ole velvoitetta esittää perusteluja niiden käyttämiselle kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena. Jos vertailukohteena on pelkkä hinta, on hankintayksikön kuitenkin hyvä ottaa laatuasiat huomioon vähimmäisvaatimuksissa ja sopimusehdoissa.⁸⁶

Tässä kilpailutuksessa kokonaistaloudellisen edullisuuden valintaperusteeksi määriteltiin hinta-laatusuhde niin, että hinnan painoarvo oli 60% ja laadun 40%.

4.6.6 Määräajat

Hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä on ilmoitettava määräaika, mihin mennessä tarjous on toimitettava hankintayksikölle. Hankintalaissa on säädetty EU-hankinnoille vähimmäismääräajat, mutta hankintalain uudistuksen myötä kansallisissa hankinnoissa luovuttiin lain säätämistä tarkoista minimiajoista. Hankintayksikön tulee harkita tapauskohtaisesti mikä kohtuullinen ja riittävä aika tarjousten antamiselle. Vanhassa laissa oli maininta, että hankintayksikön on määräaikaan asettaessa otettava huomioon hankinnan laajuus ja laji sekä varattava siihen nähden riittävä aika. Uudessa laissa tätä ei ole mainittu, mutta sen sijaan se löytyy mainintana lain esitöissä. Oikeuskäytännön perusteella voi kuitenkin sanoa, että alle kahden viikon määräaika voidaan pitää liian lyhyenä.⁸⁷

⁸⁵ Eskolan ym. 2017, 487.

⁸⁶ Eskola ym. 2017, 488.

⁸⁷ Lähde & Puolusmäki 2017, 44; Pekkala ym. 2017, 434; HE 108/2016, 153.

Senaattikiinteistöjen perintäpalveluiden kilpailutus julkaistiin 15.4.2020. Tarjousten määräaika oli 29.4.2020 klo 15:00.

4.6.7 Tarjousten ja hankinta-asiakirjojen julkisuus

Hankintalain 138 § säättää, että hankintayksikön asiakirjojen julkisuuteen, asiakirjoista perittäviin maksuihin sekä asianosaisen tiedonsaantioikeuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lakia (621/1999)(myöhemmin julkisuuslaki) silloin kun hankintayksikkö on julkisuuslaissa tarkoitettu viranomainen tai jos sen on muun säännöksen perusteella noudatettava julkisuuslakia. Julkisuuslain mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, ellei laissa muuta säädetä ⁸⁸

Julkisuuslain 11 §:n mukaan asianosaiselle, eli sillä, jonka etua, oikeutta ja velvollisuutta kyseinen asia koskee, on aina oikeus saada tieto muunkin kuin julkisen asiakirjan sisällöstä, joka on vaikuttanut tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn. Asianosaisella ei kuitenkaan ole oikeutta sellaiseen tarjouskilpailun tietoon, joka sisältää toisen tarjouksen tekijän liike- tai ammattisalaisuuksia. Tarjousten vertailussa käytetty kokonaishinta on kuitenkin aina julkista ja se on pyydettyessä annettava. ⁸⁹

4.7 Tarjousten avaaminen ja hankintapäätöksen teko

Hankintalaissa ei ole erityisiä säädöksiä tarjousten vastaanottamisesta ja niiden avaamisesta, mutta hankintamenettelyn yleisiä periaatteita on tietenkin luonnollista noudattaa myös tässä vaiheessa, joten tarjouksia tulee käsitellä tasapuolisesti ja ketään syrjimättä. Tarjousten avaamisen pääkohdat ovat suositeltavaa kirjata muistiin ja laatia niistä pöytäkirja, jotta jälkikäteen on mahdollista todeta tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu. Sähköistä kilpailutusjärjestelmää käytettäessä järjestelmä huolehtii tarjousten tasapuolisesta vastaanottamisesta ja siitä, että hankintayksikön edustajat eivät tutustu tarjouksiin ennen tarjousajan päättymistä. Nämä pystytään jälkikäteen myös tarkistamaan järjestelmän lokitiedoista, samoin kuin se, ettei tietoihin ole päässyt käsiksi asiaankuulumattomat henkilöt. ⁹⁰

⁸⁸ Eskola ym. 2017, 561; Määttä & Voutilainen 2017, 521.

⁸⁹ Pekkala ym. 2017a, 619-620.

⁹⁰ Eskola ym. 2017, 407-408.

Tarjousten avaamisesta laaditussa pöytäkirjassa olisi hyvä mainita ainakin avaustilaisuuden aika ja paikka, tilaisuudessa läsnä olevien nimet, saapuneiden tarjousten lukumäärä sekä lueteltava ne. Pöytäkirjassa on hyvä erikseen mainita normaalista poikkeavat seikat, kuten myöhästyneet tai vahingoittuneet tarjoukset, tosin sähköiset järjestelmät eivät yleensä edes mahdollista tarjousten jättämistä määräajan jälkeen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan myöhästyneet ja tarjouspyyntöä vastaamattomat tarjoukset on hylättävä.⁹¹

Tässä opinnäytetyön kilpailutuksessa tarjousten virallisen avaamisen hoiti Senaatti-kiinteistöjen hankintapäällikkö. Avaamisesta on laadittu pöytäkirja. ([Liite 8](#))

Hankintaprosessin seuraavassa vaiheessa arvioidaan tarjoajien soveltavuus ja vasta tämän jälkeen tarkistetaan tarjousten tarjouspyynnönmukaisuus sekä vertaillaan tarjoukset. Nämä on syytä erotella erillisiksi vaiheiksi, jotta hankintamenettely pysyy puolueettomana.⁹² Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintayksiköllä on tarvittaessa oikeus, mutta ei velvollisuutta, tarkistaa tarjousten tietojen paikkansapitävyys tarjoajalta. Samoin tarjoajalla on vastuu siitä, että tarjouksessa on annettu kaikki ne tiedot, joita tarjouspyynnössä on edellytetty annettaviksi.⁹³

Tarjousten vertailun jälkeen tehdään hankintapäätös ja hankintayksikkö solmii hankintasopimuksen sen tarjoajan kanssa, jonka on vertailussa arvioinut tarjouskilpailun voittajaksi. Sopimus ei kuitenkaan synny vielä hankintapäätöksen tiedoksiantohetkellä, vaan sopimus on laadittava erillisenä asiakirjana. Useimmiten sopimusluonnos on ollut jo tarjouspyynnön liiteasiakirjana, jolloin tarjoaja on jo tarjousta jättäessään voinut tutustua tulevan sopimuksen ehtoihin.⁹⁴

4.8 Julkisten hankintojen valvonta ja valitukset

Julkisen hankintalain noudattamista valvoo Kilpailu- ja kuluttajavirasto. Hankintalain 139 §:n mukaisesti jokaisella, joka katsoo hankintayksikön rikkoneen lain säädöksiä, on mahdollisuus tehdä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle toimenpidepyyntö menettelyn lainmukaisuuden tutkimiseksi.⁹⁵

⁹¹ Eskola ym. 2017, 408.

⁹² Eskola ym. 2017, 409.

⁹³ MOA 765/16

⁹⁴ Kuuttiniemi & Lehtomäki 2017, 123.

⁹⁵ Eskola ym. 2017, 595.

Hankintalain 145 § säättää, että valituksen hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä se, jota asia koskee. Asianosaisella tarkoitetaan sellaista henkilöä, jolla on oikeudellinen intressi saada muutos virheelliseen hankintamenettelyyn. Lain esitöissä ja vakiintuneessa oikeuskäytännössä asianosaisena on pidetty sellaista alalla toimivaa yrittäjää, jolla on, tai olisi ollut, mahdollisuus saada oma tarjouksensa hyväksytyksi, mikäli hankintamenettely olisi suoritettu oikein. Tilanteessa, jossa hankintayksikkö on noudattanut hankintamenettelyn säädöksiä, on asianosaiseksi katsottu vain sellainen yrittäjä, joka on antanut tarjouskilpailussa tarjouksensa tai ainakin pystynyt osoittamaan, että on pyrkinyt sen jättämään. Valitus tehdään markkinaoikeudelle.⁹⁶

Hankintalain 146 § säättää, että markkinaoikeiden käsiteltäväksi voi valituksella saattaa hankintayksikön päätöksen tai hankintayksikön muun hankintamenettelyssä tekemän ratkaisun, jolla on ollut vaikutusta tarjoajan tai ehdokkaan asemaan. Hankintapäätöksen ohella valitus voi koskea siis myös kaikkia muita hankintaprosessin vaiheita ja hankintayksikön niissä tekemiä toimenpiteitä, jotka ovat vaikuttaneet tarjoajan tai ehdokkaan asemaan. Valituksen tekeminen on mahdollista jo tarjouskilpailun aikana, eli sen päättymistä ei tarvitse odottaa.⁹⁷

Pääsäännön mukaan valitus markkinaoikeudelle on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusoikeuksineen. Hankintalaissa on kuitenkin säädetty muutamia poikkeustilanteissa käytettyjä valitusaikoja.⁹⁸

5 Tulokset ja johtopäätökset

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli lainsäädännön kautta selvittää, kuinka julkisia hankintoja säädellään, miten hankintaprosessi etenee ja kuinka julkinen hankinta lopulta suoritetaan.

Lähtökohtana voidaan pitää sitä, että lakia julkisista hankinnoista tulee noudattaa silloin kun hankintayksikkö on julkinen toimija ja hankinnan kansallinen kynnyсарvo ylittyy. Jos jompikumpi näistä kriteereistä ei täyty, ei myöskään tarvitse toimia lain edellyttämällä tavalla. Ei tarvitse, mutta halutessaan kuitenkin voi, aivan kuten tämänkin opinnäytetyön kilpailuttamisessa tehtiin. On aina hyvä pohtia, millaisia mielikuvia halutaan luoda ja kuinka asiat näyttävät ulospäin. Senaatti-kiinteistöt on valtion liikelaitos ja julkinen toimija, joka haluaa

⁹⁶ Pekkala ym. 2017a, 572-573.

⁹⁷ Pekkala ym. 2017b, 637.

⁹⁸ Pekkala ym. 2017a, 580.

kaiken toimintansa olevan läpinäkyvää. Perintäpalveluiden tuottajan valinta ilman julkista kilpailutusta voisi herättää negatiivisia mielikuvia.

Julkiseen hankintaan ryhdyttäessä, on hankintalain tuntemuksen lisäksi tunnistettava ja tunnettava myös hankittavaa palvelua koskevat lait ja vaatimukset. Tässä opinnäytetyössä tämä näyttäytyi varsinkin kilpailutuksen tarjoajien soveltuvuutta koskevan asiakirjan laadinnassa. Suomessa perintätoimintaa saa harjoittaa ainoastaan rekisteröitynyt perintätoimen harjoittaja, joten tämän oli oltava yksi tarjoajien soveltuvusedellytys. Virhe, unohdus tai tietämättömyys voi tulla todella kalliiksi siinä vaiheessa, jos kilpailutuksen oikeudenmukaisuutta joudutaankin ratkomaan markkinaoikeuteen.

Markkinoiden ja tarjonnan tunteminen ja niiden peilaaminen omaan tarpeeseen on tärkeä vaihe ennen kilpailutukseen ryhtymistä. Tilanne on hieman erilainen silloin kun ollaan hankkimassa täysin uutta palvelua, kuin tässä tilanteessa, jossa ollaan jatkamassa jo olemassa olevaa palvelua, joko saman tai uuden palveluntuottajan kanssa, riippuen kilpailutuksen lopputuloksesta. Hankinnan kohde ja lopullinen sisältö on mahdollista selvittää palvelumuotoilun keinoin, kuten opinnäytetyön alussa on kuvattu. Näin ollen myös sisäisiä prosesseja on mahdollista tehostaa hankinnan avulla.

Kilpailutuksen aikana ei esitetty yhtään tarkentavaa lisäkysymystä, josta voi vetää johtopäätöksen, että kilpailutuksen asiakirjat olivat hyvät ja onnistuneet ja ne antoivat kaiken oleellisen tiedon tarjoajille.

Opinnäytetyön perimmäisenä tavoitteena oli löytää kilpailutuksen keinoin Senaatti-kiinteistöille uusi perintäpalveluiden tuottaja ja se tavoite täyttyi.

Lähteet

Painetut:

Eskola, S. Kiviniemi, E. Krakau, T & Ruohoniemi, E. 2017. Julkiset hankinnat. Helsinki: Alma Talent.

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita

Hemmo, M & Hoppu, K. 2018. Sopimusoikeus. Helsinki: WSOY

Husa, J. Mutanen, A. & Pohjolainen, T. 2008. Kirjoitetaan juridiikkaa. Helsinki: Talentum.

Husa, J. & Pohjolainen, T. 2014. Julkisen vallan oikeudelliset perusteet: johdatus julkisoikeuteen. Helsinki: Talentum.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittaja opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Karinkanta, P. & Lahtinen, T. 2017. Julkiset hankinnat yrityksille käytännönläheisesti. Helsinki: Kauppakamari.

Karttunen, T. Laasanen, H. Sippel, L. Uitto, T & Valtonen, M. 2017. Juridiikan perusteet. Helsinki: Sanoma Pro.

Kuoppamäki, P. 2018. Uusi kilpailuoikeus. Helsinki: Alma Talent.

Kuuttiniemi, K. & Lehtomäki, L. 2017. Valtion hankintakäsikirja 2017. Helsinki: Valtionvarainministeriö

Lähde, J. & Puolusmäki, N. 2017. Julkisten hankintojen ilmoittaminen. Helsinki: Tietosanoma

Määttä, K. & Voutilainen, T. 2017. Julkisten hankintojen sääntely. Helsinki: Kauppakamari.

Ojasalo, K. Moilanen, T & Ritalahti, J. 2014. Kehittämistyön menetelmät: uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro

Pekkala, E. Pohjonen, M. Huikko, K & Ukkola, M. 2017a. Hankintojen kilpailuttaminen. Helsinki: Tietosanoma.

Pekkala, E. Pohjonen, M. Huikko, K & Ukkola, M. 2017b. Hankintojen kilpailuttaminen ja sopimusehdot. Helsinki: Tietosanoma.

Saarnilehto, A. & Annola, V. 2018, Sopimusoikeuden perusteet. Helsinki: Alma Talent.

Tuulaniemi, J. 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum.

Sähköiset:

Ennakoidun arvon laskeminen 2016. Hilma. Viitattu 16.5.2020 <https://www.hankinnat.fi/mika-julkinen-hankinta/kynnysarvot/ennakoidun-arvon-laskeminen>

Hankintamenettely 2016. Hilma. <https://www.hankinnat.fi/kansallinen-hankinta/hankintamenettely>

Johdatus oikeustieteeseen. Viitattu 21.5.2020. <https://blogs.helsinki.fi/avoin-johdatus-oik/lainoppi-ja-oikeudenalat/>

Kynnysarvot 2020. Hilma. Viitattu 5.5.2020. <https://www.hankinnat.fi/mika-julkinen-hankinta/kynnysarvot>

Senaatti pähkinäkuoressa 2020. Senaatti. Viitattu 12.5.2020. <https://www.senaatti.fi/tieto-senaatista/>

Yleistä julkisista hankinnoista 2020. Hilma. Viitattu 1.2.2020. <https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/info/yleista>

Virallislähteet

Direktiivi julkisista hankinnoista 24/2014/EU

Direktiivi palveluja koskevista käyttöoikeussopimuksista 25/2014/EU.

Direktiivi vesi- ja energihuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista 23/2014/EU

HE 108/2016 vp. Hallituksen esitys eduskunnalle hankintamenettelyä koskeväksi lainsäädännöksi.

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016

Lain perintötoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä 411/2018

Laki valtion liikelaitoksista 1062/2010

Laki vesi- ja energihuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1398/2017

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

MAO 774/16 <https://www.markkinaoikeus.fi/fi/index/haku/hakutulos.html.stx>

MAO 481/15 <https://www.markkinaoikeus.fi/fi/index/paatokset/hankintaasiat/hankintaasiat/1437727639478.html>

MOA 765/16 <https://www.markkinaoikeus.fi/fi/index/paatokset/hankintaasiat/hankintaasiat/1483088883804.html>

Kuviot

Kuvio 1: Käytännön ongelmasta, tutkimusongelman kautta tutkimuskysymyksi.	9
Kuvio 5: Palvelumuotoilun prosessi ja menetelmä esimerkkejä.	11
Kuvio 2: Suomen kansallisten normien välinen hierarkia	15
Kuvio 3: Oikeudenalajaottelu.	16
Kuvio 4: Julkisten hankintojen periaatteet.	20

Taulukot

Taulukko 1: Hankintalain soveltamisalapoikkeukset.	24
Taulukko 2: Hankintalain kynnysarvot (ilman arvontlisäveroa) 1.1.2020 alkaen.	27

Liitteet

Liite 1: Markkinakartoitus	48
Liite 2: Hankintailmoitus	49
Liite 3: Tarjouspyyntö.....	57
Liite 4: Palvelukuvaus	62
Liite 5: Soveltuvuusedellytykset	66
Liite 6: Tarjouslomake	67
Liite 7: Henkilötietolomake	68
Liite 8: Tarjousten avauspöytäkirja	69

Liite 1: Markkinakartoitus

	Intrum Oy	OK Perintä	Lowell Suomi Oy	Svea Perintä Oy
Liikevaihto milj. €	79	70,7	65,4	6,4
Henkilö- määrä	425	111	376	66
Muut palvelut	-Luottotiedot -Saatavien osto -Arvonlisävero- palvelut -Lakipalvelu -Laskutus- ja restkontrapalve- lut	-Luottotiedot -Saatavien osto -Muistutuspal- velu -Lakipalvelu	-Luottotiedot -Saatavien osto -Laskutus ja res- kontra"	-Rahoitus ja maksu- ratkaisut
Asiakasre- ferenssit	Tiedot poistettu	Tiedot poistettu	Tiedot poistettu	Tiedot poistettu

Liite 2: Hankintailmoitus

Senaatti-kiinteistöt

1/8

Päiväys 15.04.2020

Kynnysarvon alittava hankintailmoitus 289578**Kynnysarvon alittava hankintailmoitus: Perintäpalveluiden hankinta****Hankintayksikön yhteystiedot**

Virallinen nimi	Senaatti-kiinteistöt
Kansallinen yritys- ja yhteisötunnus	1503388-4
Postiosoite	Lintulahdenkatu 5 A, PL 237
Postitoimipaikka	Helsinki
Postinumero	00531
Maa	Suomi
Sähköpostiosoite	kilpailutus@senaatti.fi
NUTS-koodi	SUOMI / FINLAND FI
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.senaatti.fi

Tarjoukset tai osallistumishakemukset on tehtävä/jätettävä**Sähköisesti osoitteessa**

<https://tarjouspalvelu.fi/hanki?id=289578&tpk=7838ae5d-353c-4147-aa53-55e0281a8c0a>

Hankintayksikön luonne

Kansallinen tai liittovaltiotason virasto/laitos

Sopimuksen tekee yhteishankintayksikkö

Ei

Hankinnan kohde**Hankinnan nimi**

Kynnysarvon alittava hankintailmoitus: Perintäpalveluiden hankinta

Hankinnan tunniste

289578

Hankinnan kuvaus

Hankinnan piiriin kuuluvat seuraavat palvelut ja toimenpiteet:

- Toimeksiannon vastaanottaminen. Senaatti-kiinteistöt toimittaa toimeksiannot esim. reskontrallistoilla tai muulla sovitulla tavalla. Toimeksiannon antamisen yhteydessä toimitetaan kaikki perintään oleellisesti vaikuttavat tiedot.
- Vapaaehtoinen perintä, johon kuuluu puhelin-, kirje- ja trattaperintä sekä tratan protestointi. Vapaaehtoisen perinnän piiriin kuuluu myös maksusuunnitelman laatiminen velallisen kanssa toimeksiantajan hyväksymänä.
- Oikeudellisen perintä, johon sisältyy kaikki olennaiset oikeudelliset toimenpiteet. Tällaisia ovat mm. haastehakemuksen laatiminen ja tarvittava yhteydenpito ulosottoviranomaisiin. Näiden lisäksi tarjoaja huolehtii tuomioiden täytäntöönpanosta ja tilityksistä.
- Jälkiperintä, johon siirretään mm. varattomaksi todettujen henkilövelallisten saatavat. Jälkiperintä käsittää velallisen varallisuusosaston seurannan. Mikäli velallisen olosuhteissa

Senaatti-kiinteistöt
Lintulahdenkatu 5 A, PL 237
00531 Helsinki
1503388-4

Puhelin +358 02058111
Telefax
Email senaatti@senaatti.fi
Internet <http://www.senaatti.fi>

tapahtuu muutoksia, on tarjoajan ryhdyttävä asianmukaisiin perintätoimenpiteisiin. Jälkiperintään kuuluu myös säännölliset ulosottoyritykset.

5. Konkurssivalvonta niiden toimeksiantojen osalta, joiden perintä on annettu tarjoajan hoidettavaksi.

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi tarjoajan on huolehdittava perinnässä kertyneiden varojen tilityksestä, perintätoimien laskutuksesta ja vireillä olevien toimeksiantojen raportoinnista, kaikista edellä mainituista toimenpiteistä erikseen sovittavalla tavalla. Näiden lisäksi riitaisten saatavien osalta tarjoajan on suoritettava tarvittavat erillistoimenpiteet, joista sovitaan tapauskohtaisesti. Tällaisia voivat olla esimerkiksi turvaamistoimenpiteiden aloittaminen.

Saatavien perintä koskee valtakunnallisella tasolla kaikkia Senaatti-kiinteistöjen ja sen tytäryhteisöjen saatavia. Pääosin saatavat ovat yksityishenkilöiden ja pienyritysten vuokraamien asuin- ja liikehuoneistojen maksamattomia vuokria. Maanvuokrasaatavia ja vahingonkorvaussaatavia esiintyy jonkin verran. Velkajärjestelyt eivät kuulu hankinnan piiriin.

Saatavien perinnässä velallisen kanssa tehdyistä maksusuunnitelmista ja oikeuden päätöksistä lähetetään tieto toimeksiantajalle ilman että sitä erikseen pyydetään.

Kuvaus perintäpalveluiden tämän hetkisestä toiminnasta ja tilastotietoja

Laskutusjärjestelmät

Koko Senaatti-kiinteistöjen ja sen tytäryhteisöjen laskutus hoidetaan keskitetysti laskutusjärjestelmällä. Järjestelmistä lähetetään huomautus, mikäli suoritus on myöhästynyt noin kolme viikkoa, eikä sopimuksen allekirjoittamiseen oikeutettu henkilö ole ilmoittanut perinnän estosta. Huomautuksessa on maininta siitä, että mikäli suoritusta ei saada, asia siirretään perintätoimiston hoidettavaksi.

Vapaaehtoinen perintä

Perintätoimisto noudattaa hyvää perintätapaa. Se lähettää maksuvaatimuksen ja perii saatavia myös puhelimitse. Häätötapauksessa tulee lähettää 2 maksuvaatimusta. Trattaperintää käytetään yrityksiltä olevien saatavien perinnässä ja toimenpiteistä sovitaan aina erikseen Senaatti-kiinteistöjen vastuuhenkilön kanssa.

Saatuun perintätoimistolta maksuvaatimuksen asiakas voi ottaa yhteyttä perintätoimistoon maksusuunnitelman tekemiseksi. Maksusuunnitelma sisältää Senaatti-kiinteistöjen koko saatavan (pääoma korkoineen) lisäksi perintätoimiston perintäkulut.

Konkurssitapauksissa perintätoimisto hoitaa automaattisesti valvonnan, mikäli velallinen joutuu konkurssiin perinnän kestäessä ja saatava on yli 500 euroa. Pienempien saatavien osalta Senaatti-kiinteistöt ja sen tytäryhteisöt harkitsee asian erikseen.

Oikeudellinen perintä ja oikeudelliset toimenpiteet

Oikeudelliseen perintään ryhtymisestä perintätoimisto sopii aina erikseen perinnän yhteyshenkilön kanssa. Ennen oikeudelliseen perintään ryhtymistä selvitetään tarve ja edellytykset vuokrasuhteen jatkamiselle ja vuokravakuuden riittävyys sekä käyttömahdollisuus.

Oikeudellisiin toimenpiteisiin ryhdytään, mikäli vuokravakuus ei riitä kattamaan vuokrasopimuksesta johtuvia saatavia, tai vakuuden käyttö ei ole mahdollista ilman oikeuden päätöstä, tai silloin, kun tarvitaan täytäntöönpanoperuste häädölle. Oikeudellisiin toimenpiteisiin ryhdytään myös silloin, kun velallinen on laiminlyönyt maksusuunnitelman mukaiset maksut.

Oikeudelliseen perintään ryhdyttäessä tulee pääsääntöisesti vaatia vuokrasaatavien lisäksi vuokrasopimuksen purkamista ja vuokramiehen häätöä. Oikeudellinen perintä etenee siten, että perintätoimisto jättää käräjäoikeuteen haastehakemuksen, jossa vaaditaan vuokralaisen velvoittamista suorittamaan maksamattomat vuokrat korkoineen ja kuluineen, vuokrasopimuksen purkua ja vuokramiehen häätämistä.

Käräjäoikeuden tuomion saatuaan perintätoimisto lähettää tuomion ulosottoon ulosmittausta sekä häättöä varten tarkistettuaan Senaatti-kiinteistöiltä sen hetkisen saatavan suuruuden ja häädön tarpeellisuuden.

Mikäli saatavaa ei edellä mainituin toimenpitein ole saatu perittyä esim. siitä syystä, että velallinen on todettu varattomaksi, siirtyy saatava jälkiperintään. Jälkiperintää varten perintätoimistolla on asianmukainen seurantajärjestelmä, joka huolehtii siitä, etteivät saatavat vanhene. Järjestelmän avulla seurataan velallisen varallisuusaseman kehittymistä ja mikäli varallisuutta kertyy, ryhdytään perimistoimenpiteisiin.

Yhteyshenkilö

Tarjoajalla on oltava nimetyt yhteyshenkilöt Senaatti-kiinteistöille.

Raportointi- ja seurantamahdollisuus

Tarjoajalla on oltava riittävät toimivat valmiudet reaaliaikaiseen raportointiin koskien vireillä olevia toimeksiantoja ja loppuraportointiin, kun toimeksianto on päättynyt. Jälkiperinnän osalta tarjoajalla on oltava riittävät toimivat valmiudet seurata muutoksia velallisen varallisuusasemassa ja raportoida näistä muutoksista. Tarjoajalla on myös oltava valmiudet toimeksiantojen tarkoituksenmukaiseen tilastointiin.

Laadun arviointia varten tarjoajan on toimitettava selvitys tietojärjestelmästään taikka muu kuvaus tai selvitys asetetun vaatimuksen täyttämiseksi.

Valtakunnalliset tietotekniset valmiudet ja erikoistuminen kiinteistöalan saatavien perintään Tarjoajalla on oltava tietotekniset valmiudet sähköiseen tietojen vaihdantaan Senaatti-kiinteistöjen ja sen tytäryhteisöjen kanssa. Erikoistuminen kiinteistöalan saatavien perintään katsotaan tärkeäksi.

Laadun arviointia varten tarjoajan on toimitettava selvitys tietojärjestelmästä, käyttämistään ohjelmista, sekä asiakirjat tai muunlainen selvitys, josta ilmenee kokemus kiinteistöalan, ja erityisesti vuokrasaatavien perinnästä.

Ammattitaito ja ammatillinen kokemus

Senaatti-kiinteistöille ja sen tytäryhteisöille tarjottavien perintäpalveluiden suorittamisesta vastaavien ja niihin osallistuvilla henkilöillä on oltava riittävä ammattitaito ja kokemus saatavien, erityisesti asuin- ja liikehuoneistojen sekä maanvuokrien perinnästä.

Pääkohde

Päänimikkeistö

Perintätoimistojen palvelut (79940000-5)

CPV-täydentävä nimikkeistö

Hankintalaji

Palvelut

Sopimuksen kokonaisarvo

Julkaistaanko ennakoitu arvo tai hintahaarukka?

Ei

Hankinta ylittää hankintalain 25 §:n kynnysarvon

Ei

Hankinnan pääasiallinen toteutuspaikka

NUTS-koodi

SUOMI / FINLAND FI

Sopimukseen liittyy lisähankintamahdollisuuksia

Ei

Hankintamenettely

Hankintamenettely

Avoin menettely

Tähän hankintaan liittyy puitejärjestelystä sopiminen

Ei

Sähköistä huutokauppaa käytetään

Ei

Hankinnan kohde jaettu osiin

Ei

Osatarjoukset hyväksytään

Ei

Vaihtoehtoiset tarjoukset hyväksytään

Ei

Hankinta varataan työkeskuksille tai toteutettavaksi työohjelmien yhteydessä

Ei

Hankintamenettelyä koskevat lisätiedot

Hankintamenettelynä käytetään avointa menettelyä, vaikka hankintaan ei sovelleta hankintalakiä, koska hankinnan ennakoitu arvo alittaa kansallisen kynnysarvon.

Hankintamenettelyn tarkemmat ehdot

Tarjousten tai osallistumishakemusten vastaanottamisen määräaika

29.04.2020 15:00 (UTC+02:00)

Lisätietoja

Hankintayksikölle osoitetut tarjoukset liitteineen (liitteet C, D ja E) tulee jättää sähköisesti 29.4.2020 klo 15.00 mennessä hankintailmoitukset.fi palveluun.

Myyhästyneet tarjoukset hylätään samoin kuin muulla tavoin jätetyt tarjoukset.

Vähimmäisaika, joka tarjoajan on pidettävä tarjouksensa voimassa

Tarjouksen on oltava voimassa seuraavaan päivämäärään saakka: 30.06.2020

Hankinnan kohde jaettu osiin

Ei

Kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste**Muutoksenhakutiedot**

Virallinen nimi	Markkinaoikeus
Postiosoite	Radanrakentajantie 5
Postitoimipaikka	Helsinki
Postinumero	00520
Maa	Suomi
Puhelin	+358 295643300
Sähköpostiosoite	markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksi	+358 295643314
Pääasiallinen osoite (URL)	http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus

Tarjouspalvelun tiedot**Vertailuperusteiden määrittely järjestelmässä**

Kokonaistaloudellinen edullisuus, pisteytys

Kuinka toimittajan tulee Tarjouspalvelussa ilmoittaa hankinnan kohteen tiedot

Syöttölomakkeella

Lisätietokysymykset

Lisätietokysymykset on lähetettävä 21.04.2020 00:00 mennessä

Lisätiedot

Kysymykset tulee lähettää Tarjouspalvelu-toimittajaportalista. Samasta paikasta löytyvät myös kysymyksiin annetut vastaukset.

Tarjoajien tasapuolisen kohtelun takaamiseksi muulla tavoin esitettyihin kysymyksiin ei voida vastata.

Kysymykset käsitellään nimettöminä. Kysyjän nimeä tai muita tarjoajaa koskevia tietoja ei ilmoiteta kysymysten ja vastausten yhteydessä.

Tarjoajan vastuulla on käydä katsomassa kysymykset ja niihin annetut vastaukset Tarjouspalvelu-toimittajaportalissa sekä käyttää hyväkseen mahdollisesti täsmennettyjä tietoja tarjousta antaessaan.

Liikesalaisuustiedot

Toimittajat voivat ehdottaa tietoja liikesalaisuuksiksi Tarjouspalvelussa Kelpoisuusvaatimus- ja Hankinnan kohteet -lomakkeilla (hankintayksikkö voi molemmissa tapauksissa edelleen hallita liikesalaisuustietoja vertailutaulukkovalheessa)

Kyllä

Soveltuvuusvaatimukset

Tarjoajan kelpoisuuden tarkistamisen tarkoituksena on selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua palvelun tuottamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Kelpoisuusehtojen osalla tarjouspyynnön liitteenä on taulukko, joka tarjoajan tulee täyttää (liite C, soveltuvuusedellytykset).

Palvelun tarjoajan tulee täyttää seuraavat kelpoisuusehdot: (Taulukon täyttäminen riittää, dokumentteja voidaan pyytää tarvittaessa).

- 1) Tarjoajan tulee olla rekisteröity perintätoimen harjoittaja.
- 2) Tarjoajan on nimettävä vähintään kaksi asiantuntijaa, joilla tulee olla riittävä kokemus ja perehtyneisyys tarjottavaan palveluun. Nimetyillä asiantuntijoilla tulee olla vähintään viisi (5) vuotta työkokemusta ko. palvelusta.
- 3) Tarjoajaa, sen johtohenkilöä tai sen edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöä ei saa olla rikosrekisteristä ilmenevällä tavalla lainvoimaisella tuomiolla tuomittu hankintalain (1397/2016) 80 §:ssä tarkoitetuista rikoksista. Tarjoajaa ei myöskään saa koskea mainitun lain 81 §:n mukainen poissulkemisperuste.

Tarjoaja, joka ei täytä asetettuja kelpoisuusedellytyksiä, suljetaan pois tarjouskilpailusta.

Hankintayksikkö voi tarvittaessa pyytää tarjoajalta lisäselvityksiä koskien tarjoajan taloudellisia tai teknisiä toimintaedellytyksiä suoriutua tarjouspyynnön mukaisesta toimeksiannosta.

Soveltuvuusvaatimukset	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus
Tarjoajan tulee ladata tähän tarjouspyynnön liitteenä C oleva soveltuvuusedellytykset-dokumentti.		
Soveltuvuusedellytykset	Ladattava	

Hankinnan kohteen kriteerit

Kokonaishinnan maksimipisteet: 60.00

Hinnan pisteiden laskentakaava: $\frac{\text{pienin annettu arvo}}{\text{tarjottu arvo}} \cdot \text{maksimipisteet}$

Laadun maksimipisteet: 40.00

Laadun pisteiden laskentakaava: $\frac{\text{tarjottu arvo}}{\text{suurin annettu arvo}} \cdot \text{maksimipisteet}$

Yleiset kriteerit/tiedot			
	Minimi-vaatimus	Maksimi-vaatimus	Maksimipisteet
Lataa tähän tarjouspyynnön liite D (Tarjouslomake)	Ladattava		
Lataa tähän tarjouspyynnön liite E (Henkilötietolomake)	Ladattava		

Muut tiedot

Hankintayksikön esittely

Senaatti-kiinteistöt on valtiovarainministeriön alainen valtion liikelaitos, joka toimii valtiohallinnon työympäristökumppanina ja toimitila-asiantuntijana. Senaatti-kiinteistöjen tehtävänä on huolehtia valtion kiinteistövarallisuudesta, sen kehittamisestä, ylläpidosta, rakennuttamisesta ja kiinteistömyynneistä. Senaatti-kiinteistöt tuottaa valtaosan palveluistaan yhteistyössä kumppaniverkostonsa kautta.

Hylkäämisperusteet

Tarjouksen tulee vastata tarjouspyyntöä ja sen liitteitä sekä niissä mainittuja vaatimuksia. Tarjousasiakirjat eivät saa sisältää tulkinnanvaraisia, puutteellisia ja ristiriitaisia tietoja. Tulkinnanvaraiset, puutteelliset, epäselvät ja ristiriitaiset tarjoukset voidaan hylätä, jotta voidaan turvata tarjoajien syrjimätön ja tasapuolinen kohtelu.

Tarjous ei saa olla ehdollinen.

Tarjoaja, joka ei täytä soveltuvuusvaatimuksia suljetaan tarjouskilpailusta pois.

Tarjousasiakirjojen julkisuus

Hankinta-asiakirjojen julkisuutta säätelee laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999).

Tarjouspalvelu.fi-toimittajaportalissa tarjoaja voi ehdottaa tietoja liikesalaisuuksiksi Soveltuvuusvaatimus- ja Hankinnan kohteet -lomakkeilla. Tarjouksen vertailuhinta ei kuitenkaan voi olla liike- tai ammattisalaisuus.

Tarjoajan on merkittävä toimittamaansa liiteaineistoon selkeästi, mitkä tiedot se katsoo kuuluvan liike- tai ammattisalaisuuden piiriin.

Tarjousten avaustilaisuus ei ole julkinen.

Päätöksenteon perusteet

Laatukriteeriä arvioidaan vertailussa niin, että laatukriteerin parhaaksi arvioitu kuvaus (pisin kokemus täysinä vuosina) saa ao. kriteerin yhteydessä ilmoitetut maksimipisteet (40 pistettä). Muut saavat pisteitä vähemmän siinä suhteessa, jossa ko. kuvaus arvioidaan heikommaksi kuin ao. kohdan paras kuvaus. Pisteet lasketaan yhteen ja niistä muodostuvat tämän vertailukohdan vertailupisteet.

Hinnan painoarvo on 60 %. Hinnan osalta tarjoukset pisteytetään siten, että halvin tarjous saa täydet 60 pistettä, muut saavat pisteitä suhteessa halvimpaan tarjoukseen kaavalla: halvin hinta/vertailtava hinta * hinnan painoarvo.

Hankintayksikkö tekee hankinnasta hankintapäätöksen. Hankintayksikkö varaa oikeuden olla valitsematta mitään saaduista tarjouksista.

Palvelun tarjoajalta voidaan pyytää täsmentäviä lisäselvityksiä ennen kuin hankintayksikkö tekee hankintapäätöksen.

Hankintapäätös oikaisuohjeineen ja hakemusosoituksineen annetaan kirjallisesti tiedoksi kaikille tarjoajille. Päätös voidaan toimittaa sähköpostitse tarjoajan nimeämän yhteyshenkilön sähköpostiosoitteeseen. Sähköisesti tiedoksi annettaessa hankintapäätös liitteineen katsotaan tiedoksi saaduksi lähettämispäivänä. Hankintapäätöksen tiedoksianto ei tarkoita hankintasopimuksen syntymistä.

Erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti sopimusosapuolten välisissä neuvotteluissa. Ellei neuvotteluissa löydetä ratkaisua, erimielisyydet ratkaistaan Helsingin käräjäoikeudessa.

Liitteet ja linkit**Liitetiedostot**

Tarjouspyyntö.pdf
Liite B Palvelukuvaus.pdf
Liite C Soveltuvuusedellytykset.docx
Liite D Tarjouslomake.docx
Liite E Henkilötietolomake.XLSX
Liite F Sopimusluonnos.pdf
Liite G Henkilötietojen käsittelysopimus.pdf

Allekirjoittajat

Nimi	Titteli
	Hankintapäällikkö

Liite 3: Tarjouspyyntö

Tarjouspyyntö

1/5

14.4.2020

Senaatti-Kiinteistöjen saatavien perintää koskevan palvelun kilpailuttaminen.

1. Tarjouspyynnön yleinen osa

1.1. Tarjouspyynnön tausta ja tarkoitus

Senaatti-kiinteistöt (y-tunnus 1503388-4) on hankintayksikkönä päättänyt kilpailuttaa saatavien perintää koskevan palvelun.

Senaatti-kiinteistöt on valtiovarainministeriön alainen liikelaitos, jonka tehtävänä on toimia valtion työympäristö- ja toimitila-asiantuntijana. Tarjoamme ja tuotamme palveluita ensisijaisesti valtioasiakkaille.

Senaatti-kiinteistöt rahoittaa toimintansa itse, eikä kuulu varsinaiseen valtion budjettitalouteen. Senaatti-kiinteistöjen asiakkaita ovat pääasiassa valtioyhteisöön kuuluvat tahot kuten mm. valtion virastot ja ministeriöt, tutkimus- ja kulttuurilaitokset, vankilat sekä puolustushallinto. Senaatti-kiinteistöt on maan suurin toimitilamaisuuden haltija.

Lisätietoja hankintayksiköstä www.senaatti.fi

Senaatti-kiinteistöt lukuina
 Rakennuksia 9 000
 Neliömetrejä 5,9 milj.
 Kiinteistöomaisuus 4,2 mrd. €
 Liikevaihto 638 milj. €
 Investoinnit 300 milj. €
 Työntekijöitä 405
 Toimipisteitä 10

1.2. Tarjouspyynnön kohde

Hankintayksikkönä toimivat Senaatti-kiinteistöt sekä Senaatti-kiinteistöjen tytäryhtiöt.

Tarjouspyynnön kohteena ovat Senaatti-kiinteistöjen ja sen tytäryhtiöisöjen perintäpalveluiden hankinta sopimuskaudelle hankintayksiköiden tarpeisiin liitteen B (Palvelukuvaus) mukaisesti.

14.4.2020

1.3. Tarjouksen sisältö, rajoitukset ja minimivaatimukset

Tarjouspyynnön liitteenä on tarjouksen hintoja koskeva lomake, liite D (Tarjouslomake), joka on täytettävä kaikilta osin ja liitettävä tarjouksen liitteeksi. Lomakkeeseen ei saa lisätä eikä poistaa rivejä.

Tarjouksen tulee sisältää seuraavat tiedot ja täyttää seuraavat minimivaatimukset:

- 1) Tarjoajan nimi, yleisesittely sekä tarjoajan yhteystiedot (myös sähköiset).
- 2) Hinnoittelu on esitettävä tarjouksissa sekä liitteellä D.
- 3) Palvelun kuvaus: toimeksiantojen vastaanottaminen, vapaaehtoinen perintä, oikeudellinen perintä, jälkiperintä, konkurssivalvonta, varojen tilittäminen, vireillä olevien toimeksiantojen raportointi, erillistoimenpiteet, yhteydenpito toimeksiantajaan
- 4) Selvitys riittävistä taloudellisista, toiminnallisista ja teknisistä edellytyksistä
- 5) Tarjoajan lakisääteisten yhteiskuntavelvoitteiden tulee olla hoidettu. Tämän osoittamiseksi tarjoajan on toimitettava todistukset lakisääteisten verojen ja sosiaaliturvamaksujen suorittamisesta, jotka eivät saa olla 3 kuukautta vanhempia.
- 6) Seuranta- ja raportointijärjestelmän kuvaus
- 7) Tarjoajan kokemukset kiinteistöalan saatavien perinnästä
- 8) Tarjoajan tulee nimetä tilaajan palvelun varmistamiseksi asiakaskohtainen yhteyshenkilö.
- 9) Tarjouksissa käytettävä kieli on suomi.
- 10) Tarjous ei saa olla ehdollinen eikä tarjous saa sisältää varaumia.
- 11) Tarjous ei saa sisältää vaihtoehtoisia tarjouksia
- 12) Mikäli tarjousasiakirjat sisältävät julkisuuslaissa määriteltyjä liike- ja ammattisalaisuuksia, tarjoajaa pyydetään merkitsemään ne selkeästi taikka esittämään ne erillisessä asiakirjassa.
- 13) Tarjouksen liitteenä olevat Excel-tiedostot (liitteet C ja D) on toimitettava tarjouksen mukana.
- 14) Tarjouksen voimassaolo, päivitys ja lisätietojen antaja
- 15) Tarjous tulee allekirjoittaa.

Tarjoukset, jotka eivät täytä tässä tarjouspyynnössä asetettuja vaatimuksia, hylätään. Hankintayksikkö voi hankintalain sallimalla kuitenkin tarvittaessa pyytää tarjouksen jättäjiä tarkentamaan tai selventämään tarjouksissa esitettyjä seikkoja.

1.4. Hankintamenettely

Hankintamenettelynä käytetään avointa menettelyä, vaikka hankintaan ei sovelleta hankintalakia, koska hankinnan ennakoitu arvo alittaa kansallisen kynnyksarvon.

1.5. Tarjousten käsittely

Tarjousajan päättymisen jälkeen suoritetaan määräajassa, pyydyillä tavalla, saapuneiden tarjousten avaus. Myöhästyneenä saapuneet tarjoukset suljetaan pois tarjoukkipailusta.

Tarjousten käsittely toteutetaan kolmessa eri vaiheessa:

- Tarjoajien kelpoisuuden arviointi

14.4.2020

- Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen
- Tarjousten vertailu

Avaustilaisuudessa tarkistetaan tarjoajien kelpoisuus sekä tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus. Avaustilaisuus ei ole julkinen. Tilaisuudesta laaditaan pöytäkirja.

Kelpoisuutta koskevat vaatimukset täyttävät tarjoajat otetaan mukaan seuraavaan vaiheeseen, jossa arvioidaan tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus.

Tämän jälkeen suoritetaan tarjousten vertailu.

1.5.1. Tarjoajien kelpoisuuden arviointi

Tarjoajan kelpoisuuden tarkistamisen tarkoituksena on selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua palvelun tuottamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Kelpoisuusehtojen osalla tarjouspyynnön liitteenä on taulukko, joka tarjoajan tulee täyttää (liite C, soveltuvuusedellytykset).

Palvelun tarjoajan tulee täyttää seuraavat kelpoisuusehdot: (Taulukon täyttäminen riittää, dokumentteja voidaan pyytää tarvittaessa).

- 1) Tarjoajan tulee olla rekisteröity perintätoimen harjoittaja.
- 2) Tarjoajan on nimettävä vähintään kaksi asiantuntijaa, joilla tulee olla riittävä kokemus ja perehtyneisyys tarjottavaan palveluun. Nimetyillä asiantuntijoilla tulee olla vähintään viisi (5) vuotta työkokemusta ko. palvelusta.
- 3) Tarjoajaa, sen johtohenkilöä tai sen edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöä ei saa olla rikosrekisteristä ilmenevällä tavalla lainvoimaisella tuomiolla tuomittu hankintalain (1397/2016) 80 §:ssä tarkoitetuista rikoksista. Tarjoajaa ei myöskään saa koskea mainitun lain 81 §:n mukainen poissulkemisperuste.

Tarjoaja, joka ei täytä asetettuja kelpoisuusedellytyksiä, suljetaan pois tarjouskilpailusta.

Hankintayksikkö voi tarvittaessa pyytää tarjoajalta lisäselvityksiä koskien tarjoajan taloudellisia tai teknisiä toimintaedellytyksiä suoriutua tarjouspyynnön mukaisesta toimeksiannosta.

1.5.2 Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkastaminen

Tarjousten sisällön tarkistamisessa tarjouksia verrataan tarjouspyynnössä ja liitteissä esitettyihin vaatimuksiin.

Tarjouspyynnön vastaiset tarjoukset hylätään.

1.5.3 Tarjousten vertailu

Tarjousten vertailu tehdään niiden tarjousten osalta, jotka täyttävät tarjoajien kelpoisuudelle ja tarjousten sisällölle asetetut vaatimukset.

14.4.2020

1.6. Tarjousten valintaperusteet

Parhaan tarjouksen valintaperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus. (hinta-laatusuhteeltaan paras) Hinnan painoarvo on 60% ja laadun 40%. Vertailupisteet saadaan laskemalla yhteen kunkin tarjouksen hinta- ja laatusuhteet.

Kokonaistaloudellinen edullisuus ratkaistaan painoarvoltaan seuraavien vertailuperusteiden mukaan:

Valintaperusteet painoarvoineen ovat:

- 1) Palvelun tarjoamisesta vastaavien henkilöiden vähimmäisvaatimukset ylittävä perehtyneisyys ko. osa-alueen oikeudellisiin kysymyksiin. Painoarvo 40 %.
- 2) Hinta. Painoarvo 60 %.

Laatukriteeriä arvioidaan vertailussa niin, että laatukriteerin parhaaksi arvioitu kuvaus (pisin kokemus täysinä vuosina) saa ao. kriteerin yhteydessä ilmoitetut maksimipisteet. Muut saavat pisteitä vähemmän silinä suhteessa, jossa ko. kuvaus arvioidaan heikommaksi kuin ao. kohdan paras kuvaus. Pisteet lasketaan yhteen ja niistä muodostuvat tämän vertailukohdan vertailupisteet.

Hinnan painoarvo on 60 %. Hinnan osalta tarjoukset pisteytetään siten, että halvin tarjous saa täydet 60 pistettä, muut saavat pisteitä suhteessa halvimpaan tarjoukseen kaavalla: halvin hinta/vertailtava hinta * hinnan painoarvo.

Kaikki hinnat on ilmoitettava arvonlisäverottomina.

1.7. Hankintapäätös

Hankintayksikkö tekee hankinnasta hankintapäätöksen. Hankintayksikkö varaa oikeuden olla valitsematta mitään saaduista tarjouksista.

Palvelun tarjoajalta voidaan pyytää täsmentäviä lisäselvityksiä ennen kuin hankintayksikkö tekee hankintapäätöksen.

Hankintapäätös oikaisuohjeineen ja hakemusosoituksineen annetaan kirjallisesti tiedoksi kaikille tarjoajille. Päätös voidaan toimittaa sähköpostitse tarjoajan nimeämän yhteyshenkilön sähköpostiosoitteeseen. Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä viimeistään, kun 7 päivää on kulunut niiden postittamisesta. Sähköisesti tiedoksi annettaessa hankintapäätös liitteineen katsotaan tiedoksi saaduksi lähettämispäivänä. Hankintapäätöksen tiedoksianto ei tarkoita hankintasopimuksen syntymistä.

1.8. Hankintasopimus

Hankinnasta tehdään kirjallinen hankintasopimus hankintayksikön ja valitun perintätoimiston kesken.

Hankintasopimus syntyy vasta kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluessa siltä, kun tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätös perusteluineen tiedoksi.

14.4.2020

1.9. Asiakirjojen julkisuus

Hankintamenettelyn asiakirjoihin sovelletaan lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Tarjousasiakirjat ovat julkisia hankintamenettelyn asianosaisille päätöksenteon jälkeen. Asiakirjat tulevat kaikille julkisiksi hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

Liike- ja ammattisalaisuuksia sisältävät asiakirjat eivät ole julkisia. Jos tarjoajan mielestä jokin osa tarjouksesta sisältää liike- tai ammattisalaisuuksia, on tarjoajan merkittävä se selvästi tai ilmoitettava tiedot erillisellä liitteellä. Palvelun hinta ei ole liikesalaisuus. Hankintayksikkö varaa oikeuden arvioida julkisuuslain edellytysten täyttymisen tarjoajan näkemyksestä riippumatta.

1.10. Tarjouksen voimassaolo

Tarjousten tulee olla voimassa 30.6.2020 saakka.

1.11. Tarjousten lähettäminen

Hankintayksikölle osoitetut tarjoukset liitteineen (liitteet C, D ja E) tulee jättää sähköisesti 29.4.2020 klo 15.00 mennessä hankintailmoitukset.fi palveluun.

Myöhästyneet tarjoukset hylätään samoin kuin muulla tavoin jätetyt tarjoukset.

1.12. Lisätiedot

Kysymykset tulee lähettää Tarjouspalvelu-toimittajaportalista. Samasta paikasta löytyvät myös kysymyksiin annetut vastaukset.

Tarjoajien tasapuolisen kohtelun takaamiseksi muulla tavoin esitettyihin kysymyksiin ei voida vastata.

Kysymykset käsitellään nimettöminä. Kysyjän nimeä tai muita tarjoajaa koskevia tietoja ei ilmoiteta kysymysten ja vastausten yhteydessä.

Tarjoajan vastuulla on käydä katsomassa kysymykset ja niihin annetut vastaukset Tarjouspalvelu-toimittajaportalissa sekä käyttää hyväkseen mahdollisesti täsmennettyjä tietoja tarjousta antaessaan.

1.14. Liitteet

- A: Tarjouspyyntö
- B: Palvelukuvaus
- C: Soveltuvuusedellytykset
- D: Tarjouslomake
- E: Henkilötietolomake
- F: Sopimusluonnos
- G: Henkilötietojenkäsittelyehdot

Liite 4: Palvelukuvaus

Palvelukuvaus
LIITE B

1/4

24.3.2020

Hankinnan kuvaus

Hankinnan piiriin kuuluvat seuraavat palvelut ja toimenpiteet:

- Toimeksiannon vastaanottamisen.** Senaatti-kiinteistöt toimittaa toimeksiannot esim. reskontralistoilta tai muulla sovitulla tavalla. Toimeksiannon antamisen yhteydessä toimitetaan kaikki perintään oleellisesti vaikuttavat tiedot.
- Vapaaehtoinen perintä,** johon kuuluu puhelin-, kirje- ja trattaperintä sekä tratan protestointi. Vapaaehtoisen perinnän piiriin kuuluu myös maksusuunnitelman laatiminen velallisen kanssa toimeksiantajan hyväksymänä.
- Oikeudellisen perintä,** johon sisältyy kaikki olennaiset oikeudelliset toimenpiteet. Tällaisia ovat mm. haastehakemuksen laatiminen ja tarvittava yhteydenpito ulosottoviranomaisiin. Näiden lisäksi tarjoaja huolehtii tuomioiden täytäntöönpanosta ja tilityksistä.
- Jälkiperintä,** johon siirretään mm. varattomaksi todettujen henkilövelallisten saatavat. Jälkiperintä käsittää velallisen varallisuusaseman seurannan. Mikäli velallisen olosuhteissa tapahtuu muutoksia, on tarjoajan ryhdyttävä asianmukaisiin perintätoimenpiteisiin. Jälkiperintään kuuluu myös säännölliset ulosottoyritykset.
- Konkurssivalvonta** niiden toimeksiantojen osalta, joiden perintä on annettu tarjoajan hoidettavaksi.

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi tarjoajan on huolehdittava perinnässä kertyneiden varojen tilityksestä, perintätoimien laskutuksesta ja vireillä olevien toimeksiantojen raportoinnista, kaikista edellä mainituista toimenpiteistä erikseen sovitulla tavalla. Näiden lisäksi riitaisten saatavien osalta tarjoajan on suoritettava tarvittavat erillistoimenpiteet, joista sovitaan tapauskohtaisesti. Tällaisia voivat olla esimerkiksi turvaamistoimenpiteiden aloittaminen.

Saatavien perintä koskee valtakunnallisella tasolla kaikkia Senaatti-kiinteistöjen ja sen tytäryhteisöjen saatavia. Pääosin saatavat ovat yksityishenkilöiden ja pienyritysten vuokraamien asuin- ja liikehuoneistojen maksamattomia vuokria. Maanvuokrasaatavia ja vahingonkorvaussaatavia esiintyy jonkin verran. Velkajärjestelyt eivät kuulu hankinnan piiriin.

Saatavien perinnässä velallisen kanssa tehdyistä maksusuunnitelmista ja oikeuden päätöksistä lähetetään tieto toimeksiantajalle ilman että sitä erikseen pyydetään.

24.3.2020

Kuvaus perintäpalveluiden tämän hetkisestä toiminnasta ja tilastotietoja

Laskutusjärjestelmät

Koko Senaatti-kiinteistöjen ja sen tytäryhteisöjen laskutus hoidetaan keskitetysti laskutusjärjestelmillä. Järjestelmistä lähetetään huomautus, mikäli suoritus on myöhästynyt noin kolme viikkoa, eikä sopimuksen allekirjoittamiseen oikeutettu henkilö ole ilmoittanut perinnän estosta. Huomautuksessa on maininta siitä, että mikäli suoritusta ei saada, asia siirretään perintätoimiston hoidettavaksi.

Vapaaehtoinen perintä

Perintätoimisto noudattaa hyvää perintätapaa. Se lähettää maksuvaatimuksen ja perii saatavia myös puhelimitse. Häätötapauksessa tulee lähettää 2 maksuvaatimusta. Trattaperintää käytetään yrityksiltä olevien saatavien perinnässä ja toimenpiteistä sovitaan aina erikseen Senaatti-kiinteistöjen vastuuhenkilön kanssa.

Saatuaan perintätoimistolta maksuvaatimuksen asiakas voi ottaa yhteyttä perintätoimistoon maksusuunnitelman tekemiseksi. Maksusuunnitelma sisältää Senaatti-kiinteistöjen koko saatavan (pääoma korkoineen) lisäksi perintätoimiston perintäkulut.

Konkurssitapauksissa perintätoimisto hoitaa automaattisesti valvonnan, mikäli velallinen joutuu konkurssiin perinnän kestäessä ja saatava on yli 500 euroa. Pienempien saatavien osalta Senaatti-kiinteistöt ja sen tytäryhteisöt harkitsee asian erikseen.

Oikeudellinen perintä ja oikeudelliset toimenpiteet

Oikeudelliseen perintään ryhtymisestä perintätoimisto sopii aina erikseen perinnän yhteyshenkilön kanssa. Ennen oikeudelliseen perintään ryhtymistä selvitetään tarve ja edellytykset vuokrasuhteen jatkamiselle ja vuokravakuuden riittävyys sekä käyttömahdollisuus.

Oikeudellisiin toimenpiteisiin ryhdytään, mikäli vuokravakuus ei riitä kattamaan vuokrasopimuksesta johtuvia saatavia, tai vakuuden käyttö ei ole mahdollista ilman oikeuden päätöstä, tai silloin, kun tarvitaan täytäntöönpanoperuste hädälle. Oikeudellisiin toimenpiteisiin ryhdytään myös silloin, kun velallinen on laiminlyönyt maksusuunnitelman mukaiset maksut.

24.3.2020

Oikeudelliseen perintään ryhdyttäessä tulee pääsääntöisesti vaatia vuokrasaatavien lisäksi vuokrasopimuksen purkamista ja vuokramiehen häätöä. Oikeudellinen perintä etenee siten, että perintätoimisto jättää käräjäoikeuteen haastehakemuksen, jossa vaaditaan vuokralaisen velvoittamista suorittamaan maksamattomat vuokrat korkoineen ja kuluineen, vuokrasopimuksen purkua ja vuokramiehen häätämistä.

Käräjäoikeuden tuomion saatuaan perintätoimisto lähettää tuomion ulosottoon ulosmittausta sekä häätöä varten tarkistettuaan Senaatti-kiinteistöiltä sen hetkisen saatavan suuruuden ja häädön tarpeellisuuden.

Mikäli saatavaa ei edellä mainituin toimenpitein ole saatu perittyä esim. siitä syystä, että velallinen on todettu varattomaksi, siirtyy saatava jälkiperintään. Jälkiperintää varten perintätoimistolla on asianmukainen seurantajärjestelmä, joka huolehtii siitä, etteivät saatavat vanhene. Järjestelmän avulla seurataan velallisen varallisuusasetaman kehittymistä ja mikäli varallisuutta kertyy, ryhdytään perimistoimenpiteisiin.

Yhteyshenkilö

Tarjoajalla on oltava nimetyt yhteyshenkilöt Senaatti-kiinteistöille.

Raportointi- ja seurantamahdollisuus

Tarjoajalla on oltava riittävät toimivat valmiudet reaaliaikaiseen raportointiin koskien vireillä olevia toimeksiantoja ja loppuraportointiin, kun toimeksianto on päättynyt. Jälkiperinnän osalta tarjoajalla on oltava riittävät toimivat valmiudet seurata muutoksia velallisen varallisuusasetamassa ja raportoida näistä muutoksista. Tarjoajalla on myös oltava valmiudet toimeksiantojen tarkoituksenmukaiseen tilastointiin.

Laadun arviointia varten tarjoajan on toimitettava selvitys tietojärjestelmästään taikka muu kuvaus tai selvitys asetetun vaatimuksen täyttämisestä.

Valtakunnalliset tietotekniset valmiudet ja erikoistuminen kiinteistöalan saatavien perintään

Tarjoajalla on oltava tietotekniset valmiudet sähköiseen tietojen vaihdantaan Senaatti-kiinteistöjen ja sen tytäryhteisöjen kanssa. Erikoistuminen kiinteistöalan saatavien perintään katsotaan tärkeäksi.

Laadun arviointia varten tarjoajan on toimitettava selvitys tietojärjestelmästään, käyttämistään ohjelmista, sekä asiakirjat tai muunlainen selvitys, josta ilmenee kokemus kiinteistöalan, ja erityisesti vuokrasaatavien perinnästä.

24.3.2020

Ammattitaito ja ammatillinen kokemus

Senaatti-kiinteistöille ja sen tytäryhteisöille tarjottavien perintäpalveluiden suorittamisesta vastaavien ja niihin osallistuvilla henkilöillä on oltava riittävä ammattitaito ja kokemus saatavien, erityisesti asuin- ja liikehuoneistojen sekä maanvuokrien perinnästä.

Liite 5: Soveltuvuusedellytykset

Tällä lomakkeella selvitetään palvelutarjoajan edellytykset palvelun tuottamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti:

Palvelun tarjoajan tulee täyttää seuraavat kelpoisuusehdot:

		KYLLÄ	EI
1)	Tarjoajan tulee olla rekisteröity perintätoimen harjoittaja		
2)	Tarjoajan on nimettävä vähintään kaksi asiantuntijaa, joilla tulee olla riittävä kokemus ja perehtyneisyys tarjottavaan palveluun. Nimetyillä asiantuntijoilla tulee olla vähintään viisi (5) vuotta työkokemusta ko. palvelusta.		
3)	Tarjoajalla on kokemusta vähintään viimeisen kolmen vuoden ajalta palvelunkuvausta vastaavasta perintätoimesta.		
4)	Tarjoajaa, sen johtohenkilöä tai sen edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöä ei saa olla rikosrekisteristä ilmenevällä tavalla lainvoimaisella tuomiolla tuomittu hankintalain (1397/2016) 80 §:ssä tarkoitettuihin rikoksista. Tarjoajaa ei myöskään saa koskea mainitun lain 81 §:n mukainen poissulkemisperuste.		

Tarjoaja, joka ei täytä asetettuja kelpoisuusedellytyksiä, suljetaan pois tarjouskilpailusta.

Liite 6: Tarjouslomake

Tarjouslomake
LIITE D

1/1

Palautettava täytettynä tarjouksen jättämisen yhteydessä

Ohjeita lomakkeen täyttöön:

- Kaikki hinnat on ilmoitettava euroina ilman arvolisäveroa.
- Kussakin kohdassa saa ilmoittaa vain yhden summan.
- Pyydetyn hinnan ilmoittamatta jättäminen johtaa tarjouksen hylkäämiseen.
- Tarjotun hinnan tulee sisältää kaikki palvelun tuottamisesta toimittajalla aiheutuneet kulut. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi erilaiset käsittelystä, raportoinnista tai laskutuksesta aiheutuvat kustannukset.

Tarjoaja:	
Yhteyshenkilö:	
PL tai katuosoite:	
Postinumero ja toimipaikka:	
Puhelin:	
Faksi:	
Sähköposti:	
Y-tunnus:	

Hankintayksiköltä perittävät kustannukset toimenpiteittäin:

1. Vapaaehtoinen perintä		€/toimenpide
2. Oikeudellinen perintä		€/toimenpide
3. Palkkio erityistoimenpiteistä		€/h
4. Jälkiperintäprovisio		% tai €
5. Provision suuruus		% tai €

Liite 8: Tarjousten avauspöytäkirja

Senaatti-käinteistöt
Tarjouspyyntö 289578
Päiväys 29.04.2020

1/1

TARJOUSTEN AVAUSPÖYTÄKIRJA 289578**Tarjouspyyntö**

289578 Kynnysarvon allittava hankintailmoitus: Perintäpalveluiden hankinta

Paikka

Helsinki

Aika

29.04.2020 15:58

Läsnä

[REDACTED]
Hankintapäällikkö

Avatut tarjoukset

Määräaikaan 29.04.2020 klo 15:00 mennessä saapuvat seuraavat tarjoukset:

29.4.2020 9:26:06 - Intrum Justitia Oy (14702468), [REDACTED]

Allekirjoitukset

[REDACTED]